

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

VI. évfolyam 3. szám (6 Jahrgang Nr. 3.)

A Z St. Gallen — Erscheint monatlich

1974 március 1.

Mindszenty bíboros a teljes számkivetésben

Február 5-én délelőtt 10 órakor jelentette be a Vatikán és Budapest, hogy VI. Pál pápa megüresedetté nyilvánította az esztergomi érseki széket és Dr. Lékai László címzetes püspököt a főegyházmegye apostoli kormányzójává nevezte ki.

A híradást világszerte megdöbbenés követte. A táviratok és levelek ezrei érkeztek Bécsbe, a Pázmáneumba. Mozgalmak, szervezetek, intézmények, családok és magánszemélyek ragaszkodásukat fejezték ki Mindszenty bíboros iránt. Tiltakozó levelek és táviratok mentek a nunciatúrákra és a Vatikánba. Kifogásolták, elítélték a szentszéki döntést. A nemzetközi sajtó és az egyházi lapok csaknem egyhangúan bíralták a Vatikán keleti politikáját. Csak a kommunista ellenőrzés alatt álló újságok és folyóiratok ünnepelték a Szentszék intézkedését. A lengyel kommunista párt központi lapja, a Ziczie Varsavi úgy kommentálta az eseményt, hogy ez egyben figyelmeztetés Visinszky bíborosnak és az egyseges lengyel püspöki karnak. A pápai intézkedés arról tanúskodik, hogy a Vatikán minden akadályt elhárít a keleti politika útjából.

Az ezeréves jubileumát ünneplő magyar kereszténységet évtizedekre, ha nem évszázadokra kiható sérelem érte. Az elmúlt ezer esztendő tapasztalatai után ilyen döntésre nem számítottunk. És főleg ma nem, midőn hazánk idegen megszállás alatt van és népünk történelme egyik legsúlyosabb küzdelmét vívja fennmaradásáért és keresztény hitéért. A vatikáni híradásban az áll, hogy a döntést megelőzően a Pápa beható levelezést folytatott Mindszenty bíborossal. A magyar főpap minden bizonnyal részletesen tájékoztatta a Szentatyát a hazai helyzetről és amit február 7-i nyilatkozatában a világ elé tárt, a Szentszéknek már előbb tudomására hozta. A Pápa pedig ennek tudatában hozta meg döntését és írta meg január 30-án kelt levelét, melyben a budapesti kirakatper 25-ik évfordulójára is kitér.

A II. Vatikáni Zsinat óta sokszor beszélnek a keresztények nagykorúságáról. Eh-

hez az szükséges, hogy ismerjük hitünket, helyünket az Egyházban és viszonyunkat az egyházi vezetőkhez. A Pápa mindenkor Krisztus földi helytartója. Tévedhetetlensége a hit s erkölcs dolgára vonatkozik. Az egész Egyház fölötti joghatóságát sem vonhatjuk kétségbe. De egyházkormányzati cselekedetei és diplomáciai intézkedései nem tartoznak a tévedhetetlenség körébe. Ezekben a kérdésekben olyan döntésekről van szó, amelyeknek a hitet és erkölcsöt kell védeniök. S ha nem ezt teszik, kritikára és bírálatra számíthatnak. A II. Vatikáni Zsinat kibővítette az idők során öszszesugorodott egyházképünket. A zsinat kifejtette, hogy az Egyház Isten népe. Tehát Isten népének is foglalkoznia kell az őt közlelő érintő döntésekkel és megnyilatkozásokkal.

VI. Pál pápa említett levelében feltűnik, hogy egy szót sem szól a magyarországi egyházüldözésről. Mindszenty bíboros kirakatperéről így ír: «Emlékezetünkbe mélyen bevésődött annak az időnek eleven és szomorú emléke, amikor éppen 25 esztendővel ezelőtt olyan pörnek és elmarasztaló ítéletnek vetettek alá, amely a személyed ellen irányuló támadások csúcspontja volt és az egész világ figyelmét e támadókra irányította, döbönt meglepetést okozott mindenkiben.» A Mindszenty-per ilyen megítélését semmiképpen sem helyeselhetjük. Hiszen ami Mindszenty bíborossal történt 25 évvel ezelőtt, az nyílt egyházüldözés volt. Ő volt az áldozatok sorában Magyarországon a háború után az első. Utána több püspök, pap, szerzetes, katolikus világi került hitéért a kommunisták börtöneibe, illetve internáló táboraiba.

A Pápa döntésével azért sem érthetünk egyet, mert a Budapest és a Vatikán közt immár több, mint tíz esztendeje folyó tárgyalások a kompromisszumos püspöki ill. apostoli kormányzói kinevezéseken túl nem jutottak.

A Szentszék Mindszenty bíborosra vonatkozó jelenlegi döntését lelkipásztori megfontolásokkal indokolja. Ebben a kér-

désben azonban az utóbbi tíz esztendőben, amióta a tárgyalások folynak, semmi lényeges javulást nem tapasztalunk. A tárgyalások és a püspöki kinevezések a magyar egyház szabadságát, a hitoktatást, a katolikusok ellen folyó hátrányos megkülönböztetések felszámolását, a békepapok tevékenységének megszüntetését egyetlen lépéssel sem vitték előbbre.

Az Osservatore Romano 1971 szeptember 29-i számában kijelentette: a bíboros kijövetelével egyházi jogi helyzetében semmi sem változik. Mindszenty bíboros továbbra is Esztergom érseke és Magyarország primása. Ez természetes. Hiszen a püspök nemcsak akkor teljesíti hivatását, ha szabadon kormányozhatja egyházmegyéjét, hanem akkor is, ha ebben a feladatában erőszakkal megakadályozzák, vagy szék-helyéről jogtalanul eltávolítják. A püspök nem a pápa hivatalnok. A Szentírás szerint a Szentlélek arra rendelte a püspököket, hogy igazgassák Isten egyházát. Tehát a Pápa sem rendelkezik korlátlan hatalommal fölöttük.

Február 10-én Mindszenty bíboros a bécsi magyar katolikus egyházközség vezetői és népes képvisellete előtt kijelentette: magatartásán semmiben sem változtat. Folytatja utazásait, meglátogatja az őt világrészben élő magyarokat. A magyarok pedig számtalan levélben és táviratban fejezték ki hozzá való ragaszkodásukat és szeretettel várják Főpásztorukat a szabad világ minden részében.

A levelek és táviratok ezreit küldték a megdöbönt katolikus és másvallású magyar hívők a Vatikánnak és Mindszenty bíborosnak és sok levél megérkezett másolatban szerkesztőségünk címére is. Ezekből közlünk néhányat a 8. és 9. oldalon.

FÁBIÁN KÁROLY

Bozontosan is lehet

Talán festőakadémia növendékei érkeztek a Szent István házba? A hajviselet minden módozatával. Hátrafésült, oldalra szoktatott, középtűt kettényalt, homlokra kunkorított huncutkával, olajtól fényesen, gondozatlanságtól mattul, természetes és mesterséges göndörökkel, pajesszal pótolva a fejbub kopottságát, egyenesre metszett oroszlánsörénnyel, Julius Cézár és szt. János vagy Péter módjára. Ja, az ember individuum. A hajában is. Hamarosan kiderült, német kispapok voltak.

Valahányszor új szolgálatot tevő fiú jelenik meg házunkban, a bentlakók eleinte megkísérlik, hogy civilizált lényé kényeszerítsék. Pattognak, sziszegnek, ócsárolnak, gúnyolódnak, szép szóval vagy gorombán válogatják jelzőiket. Rendszerint a piszkos, bűdös, kenőcsözött hajcafattal bíró legényke az elkeseredett erőfeszítések ellenére se tágít. Az öregeknek kell retirálniuk, mert a fiatal nem hajlandó fölaldozni egyéniségét.

Nevetve sunyítom a meddő párviadalkat. Magam, egyre hátrább csúszó homlokkal, nem vagyok illetékes se ide se oda állni, nehogy az irigység sárgaságát vágják a fejemhez. Különbösen is, a Capitoliumi-múzeumban a görög és római márványokon minden frizuraformát megtalálhattam. Antropológ Isten-elképzelésünk is hófehér szakállal díszíti a mennyei Atyát. Zrinyi Miklóst se nyírnám le nullás géppel. A május elsejei fölvonulások botrányba fulladnának, ha Marx szopott gombóc fejjel hunyorogna az öles plakátokról. A Nagyságos Fejedelmet se ítélném hajvesztésre. Jól áll neki a Kupeczky festette hajéke. A hüvelykujjával jelző autóstoppos bekéredzkedőnek pont olyan rokokógöndör fürtjei voltak, mint Dürernek. Ráadásul még festőnek is mondta magát.

A kakasnak a taréja, az oroszlánnak a sörénye, a szarvasnak az agancsa, a pulykának a vöröse, a férfinak a hajzata és szakála a megkülönböztető éke. A természet ajándéka a deres szúrós arckörítés, mely sokszor eltakar egy otromba tokát, négeresre vastagodott ajkat vagy, mit tudom én, milyen hibát. Száz éve még nem volt elektromos nyíróolló. Lehet, hogy csak lustaság kérdése a vitatkozás. Kényelmesebb 5 perc alatt Braun-géppel lehúzni a sörtét, mint kis ollóval stuccolgatni, jó formát adni a Nero-szakállnak. Azt persze nem tudom, hogy igaz-e a feminin jelző a férfira, aki sokáig babrálja magát a tükre előtt.

A baj komolyabban akkor kezdődik, amikor az autóbuszban rémülten kell tovább furakodnom, hogy rám ne pöndörögjenek a puhatestű pondrók. Kellemetlen dolog hazaérve a menekülttáborok fertőtlenítő poraival kezelni izgalmammat.

Nem elég beláttatni, hogy a tisztasági kúrával nemcsak magamnak tartozom, hanem az a társadalmi együttéléstől folyó elmulaszthatatlan kötelesség. Még az is kevés, ha a kócos hetenkint fürdik is s naponta arcöblítést végez és kétszer egy nap fésülködik. Ha meg is teszi, a probléma még érintve sincs. A piperkőc meg nőiessé válhat, elvesztheti férfiurejét. Végző fokon nem is a hajban van a baj. Hanem, ami alatta van, az agyban.

Talán ott kezdődik baj, ha a leomlóhajú szépfüü nem lelkesedik, mondjuk, a hegymászók örületén. Fitymálva nézi a televíziót: helikopterrel közelítgetik a havas meredély oldalában rekedt vakmerőket. Távcsovezik a sziklatető alatt lapulókat s lehallgatják: meddig állhatnak még ellen a viharoknak. Ha egy kamasz ezt látja és nem szerelmesedik bele a vállalkozásba, az nem is fiatal, hanem málé. Metsző szél, hófürgeteg, életveszély s győzedelmesedni fölötte: férfinak való.

**

Nemde ugyanezt teszi a 18 éves, aki papnak lép be? Vagy a misszionárius. Nemes eszmékért megküzdni. Ezért sajnálom a sárkányölő György lovag kialakolbilitását. Elvesztésével mi is gyengébbek lettünk. Mintha a papoknak is üres volna az izájkjuk. Vagy nem merik mondani, mert attól félnek: úgysem kell a portéka. kidobogják a hallgatók a padokból, ők döntik el, mit tanítson a professzor. Leosztályozzák és elcsapatják a diáktanácscsal.

Egy fajta ember ma fogóban, talán kiveszőben, mint a hegyi zerge. Korunk bálványainak nem csont, hanem rágógumi puhánykodik az izmai lebernyegjei között. Nem értik a pirospozsgás arc örömét. A bátorságát, mely kalapálja a hágcsozseget a sziklafalba. Puhatestűeknek hogyan magyarázhatom meg páncélos szentjeink erejét. A képernyő hajlongó nőtestjei előtt nevelődőnek nem imponál a zergeszarv csattogásának a szépsége. Jóléti társadalmunknak fura embertípusa megmarad, mint anyja testében, magzati állapotban. Tálcán kap mindent. Zsebpénzt. Szórakozást. Anyja aggódva tördeli a kezét: szegényke ne küzdjön annyira, mint szüleinek kellett. Csak abban változtat, hogy új kocsni gyomrába ül. Jól fizetett állások várják. Veszély mentesek. Puha fotölyök.

Sok az elégett fiatal, akik nem tudnak fiatalok módjára élni. Senki se azért fiatal, mert kevés születésnapjainak a száma. A 40 éves fiatalabb lehet, mint a 16 esztendő, akiben kihunyt a lelkesedés. Nem tanulták meg, nem is tanulhatták, mert ki-megy a divatból s ma már nem tanítják: miben áll fiatalnak lenni. Küzdeni valami célért: egész éjszaka ütközön, szakadó esőben utazni, hogy holnap fölvetelizhessek a festőakadémián. Nem gondolnak arra, hogy a ragyogó holland együttes, akik már nem is labdarúgók, hanem valóságos ak-

roboták — mennyi edzés árán érték el egyegy cseles odapöccentésüket. Pedig mind lomposhajúak. Hány százezerszer lendült a kosárlabdás, míg nem téveszti el sohase a hálót. Hányszor gurította el a kugligolyót, aki minden húzásával lesöpri a 9-et. Mindig elbűvöltek azok, akik nagyon tudnak akarni valamit: legyen az hegedűgyakorlat, vagy kalapácsvetés, lóugratás, vagy ezüstcizellálás.

Egy festő így vall magáról: keveset olvasom. Sokat olvasok. Muzsikát hallgatok. Ébren szeretném tölteni mind a 24 órát. Félek, hogy életem elszökik tőlem. A 81 éves Miro így nyilatkozik: minél öregebben, annál inkább vágyakozom dolgozgatni. Végig fiatal volt.

Munka közben, veszélyben a szépreményű ifjú nem ér rá a körmét reszelgetni. Vitorlakötél dörzsöli föl markát, fehér foga közé becsap a sós hullám s megpróbálja álszelni az óceánt. Jobban megtanulja, mi az élet, akinek a pihenése csak abban áll, hogy jobb lábáról a balra billen át, míg feszül derekán a kötél — mint az, aki nyeglén félrelöki a tányért, melyben nem tetszik az étel, amelyet anyja elébe tálat. Micsoda öröm: igazán éhesnek lenni, bicskával szalonnát s zöldpaprikát falni s rá forrásvizet nyelni.

Csakhogy mostanság az idegroncs színésznő bűgja az erkölcsi törvényt: jó az, ami a sex-t segíti. Sodoma legalább egyszerre elpusztult, nem vergődött tovább, mint a darázsszúrta hernyó. Mintha visszafelé fejlődne az ember az amöba sors felé. Száj, gyomor, néhány méter bél s nemi szervekké egyszerűsödik. A szerelem mechanikus szerekezéssé romlik. Ami emberre teszi az embert: agyvelő, erkölcs és válás, romantika, filozófia lomtárba kerülnek. Levegőből nem lehet megélni, igaz, de levegő nélkül megfulladunk. Éjjel-nappal esszük a levegőt. Millió évek erőfeszítéseiből lélelkünk. Goethe, Dante, Pieta nem mehet feledésbe, mert nélkülük elsenyvedünk.

Nem az a haladó, aki a régít elveti, de szolgálai utánzója lesz a divatnak. Az a pionir, aki szembe mer úszni az árral. Aki kimosolyogja az újonnan támadt csordaszellemet s nem szegődik cselédjéül az új konformizmusnak. A haja megmaradhat, de ne ebben lássa a lényegét. A külsőségek mögött a lélek ereje a döntő. Amíg a nagy rendek erős reguláik szerint, nagy önmegtagadásban éltek — vasfegyelemben — tódultak hozzájuk. Amikor szétlazultak az okosság, az nyéniség megélése, stb. nevében s maguk se hisznek többé a fegyelemben — kivesző életfává váltak, nem is vonzanak s senki se lép be hozzájuk. Puhányságra elég módot ad a nagyvilág is. A történelem nagy építői pozitív zászlókkal indultak. A kereszténység egyszerűen elhaladt a pogányság mellett. Az kimúlt. Nem az eldobott cigarettacsikkok gyűjtötte erdőtűz, hanem a szorgos ültetés zöldeli be a kopár hegyormokat

Találkozásunk Istennel

Mi, mai emberek fejlett kultúránkkal büszkélkedünk. Értelmünk nagyszerű felfedezéseit nemcsak hatalmas foliások őrzik, nem elégszünk meg a tudományos értekezésekkel egymással versenyre kelni, hanem minden igyekezetünkkel a tudományt s egyúttal az emberiség életszínvonalát kívánjuk továbbfejleszteni. E törekvéseink érdekében és közepette értelmünket tökéletesítettük, sajnos, nagyon egyoldalúan, elhanyagolva emberségünk többi jellemzőit és kiemelkedő értékeit.

Gyakorlati és elméleti felfedezéseink ugyan gyakran támaszkodtak alkotó képzelőerőnk és intuíciónk megsegítéseire, mégis ezeknek nem tulajdonítunk annyi jelentőséget, mint amennyit megérdemelnének és amennyit egész emberségünk harmonikus fejlődése megkíván. De ezenkívül elhanyagoltuk érzelmi életünk, kedélyvilágunk kifejlését is, akarat-életünk egészséges kibontakozását.

Úgy tetszik, mintha mi emberek csak észlelények lennénk és az akaratnak, érzelmenek, kedélyvilágnak, ösztönéletünknek nem volna jelentős kapcsolata az élethez, az emberi lét teljességéhez. Az életben viszont azt tapasztaljuk, hogy szinte mindent az elszabadult, ki nem dolgozott, vad ösztönök, szenvedélyek és negatív, túlhajtott érzelmek irányítanak, uralmuk alatt tartva a már egészen széttroncsolt akaratunkat s az ezerszer «manipulált» értelmi életünket, gondolkodásunkat is.

Ragaszkodunk az exakt tudományokhoz. Nagy gonddal elkülönítünk mindent tőle, legyen az hit, kinyilatkoztatás, erkölcsi érzék, szépérvék, szeretet, felelősségérzék egymás iránt, amelyek pedig mind szellemi életünknek ugyanolyan megnyilvánulásai s amelyek nélkül civilizációnk összeomlása fenyeget, egész emberségünket veszélyezteti és még értelmi életünknek és magasfokú tudományosságunknak is sírásója lehet, — gondoljunk csak az atomháború sokat emlegetett veszélyére, az általánosan megnyilvánuló erőszakra és a tömegek boldogtalan, célnélküli életére... A «tisza ész» képtelen megoldani a gyakorlati élet egyensúlyát. Az élet teljességéhez a lelkiség, az egész ember minden adottságának harmonikus kibontása, éppen olyan elengedhetetlen, mint az értelem és az anyagi elem.

A túlhangsúlyozott értelmi nevelés és tudományos képzettség mellett veszélybe jutott személyiségünk, egyéniségünk harmonikus teljessége és természetes kibontása, «növekedése».

A személyiséget ugyanis nem az értelem fejleszti legjobban, hanem az egyénné válása a másik egyénnel. A te és én viszonya, a kölcsönös érdeklődés egymás iránt, a «találkozás» egy másik személlyel, amikor megismerjük és megszeretjük a másik személyt, a szeretet élménye, s önmagunk boldog átadása a szeretetben annak, akiben társunkat, segítőt看ket ismerjük fel, — csak ez képes kivirágoztatni

személyiségünket, öntudatra ébreszteni egyéniségünket.

Az ember pedig csak akkor lesz igazán azzá, ami, amiért érdemes élnie, tanulnia, dolgoznia, — ha megtalálta azt a személyt, aki őt szereti. S csak az virágozik ki önmagában, az teljesülhet ki személyiségében igazán, akit mélyen szeretnek, aki igazán viszonszerethet. Minél előbb, minél mélyebben jelentkezik valakiben ez a szeretet-élmény, annál gyorsabban bontakozik ki egyénisége, annál harmonikusabb személyiség, értékesebb, az egész társadalomra hasznosabb ember lesz belőle.

Nézzük csak kicsit az életet, környezetünket így: milyen kevés az igazi jó emberi kapcsolat, benső találkozás... S mennyivel más azok egyénisége és egész életrendezése, akik már gyermekkorukban megtalálták a helyes szülői, testvéri, baráti szeretet élményét... Mennyivel igazabb és mélyebb azok boldogsága, akik házastársukkal igazán «találkoznak» tudtak, őt önzetlenül szeretve, egymást boldogítva tudnak kibontakozni és kibontakoztatni...

De mindezeket túl mindig kereső és ki-elégületlen marad életünk, ha nem tudunk «találkozni» Istennel, Teremtőnkkel és Atyánkkal... «Nyugtalan a mi szívünk, míg meg nem nyugszik benned...» — mondta Szent Ágoston... S Őt kereste Ady ismételtén sóhajtván: «Szeretném, ha szeretnének... s lennék valakié...» «Hallom, ahogy lelkemben lépked s az ő bus 'Ádám, hol vagy-ára felelnék hangos szívverések...»

De nem kell a múltba mennünk, nem elég elméletileg megállapítanunk egyoldalú gondolkodásunk és kiképzésünk hátrányait. Ma már szerte a világon tömegjelenségekként láthatjuk a legkülönfélébb fiatalok tudatos keresését a másnak, annak, ami nincs meg «értelmes, tudományosan megtervezett és magas életszínvonalú» életünkben.

Az öntudatra ébredt fiatalság, amely hivatott önmaga és a jövő számára is úgy formálni a társadalmat, hogy azt a történelem fejlődése megkívánja — a tudományosan is szinte rádiktált ateizmusból és materializmusból kezd kiemelkedni és mindenki ámulatára világszerte új csoportosulásokat, új módszerű kapcsolatokat létesített. Mindezt először sok romantikával, szinte túlhajszolt ill. túlhangsúlyozott érzelmi élettel, — de utána lassan megalakultak világszerte az imádkozó csoportok is...

Ha értékesebbek, boldogabbak, kiegyensúlyozottabbak akarunk lenni, akkor meg kell keresnünk Istent is, hogy Vele «találkozhassunk», Vele is új kapcsolatot építhessünk ki bensőnkben!

A mindenütt jelen lévő, de bennünk is lakozó háromszemélyű egy Isten vár ránk. Vár mindannyiunkra, vár rám... Az Isten Személy, aki **találkozni** akar velem, ismer és szeret engem, egyesülni kíván velem, boldogítani akar engem... Engem, ma is.

Nemcsak «a nagy szenteket», nemcsak a «felszentelt személyeket», engem és téged, már ma, ebben a rohanó életben, munka közben...

Az isteni Személyekkel az imádságban találkozhatunk. Illetve azt nevezzük imádságnak, amikor az Istennel találkozáskor, Vele elbeszélgetünk...

Szent Pál int: «...alakuljatok át gondolkodástok szellemében»... nekünk is át kell alakulnunk... Vegyük észre benső, kereső vágyunkat, lássuk meg a világban mindenfelé az egyre növekvő imádkozó csoportokat: kezdjük el imádkozni... Egyszerűen, ahogyan az Istenember tanított meg bennünket. Ne gondoljuk, hogy ez nehéz, nincs rá időnk, erőnk, tudásunk... Egy-egy Miatyánkot bárki is elmondhat, bármikor. Kapcsoljuk össze szívünket, aki maga akar velünk személyes kapcsolatot felvenni, aki szeret, aki Atyánk és teremtőnk és aki végeredményben egyedüli üdvösségünk, örökéletünk adományozója... Nem is kell mindig végigimádkozni, sőt jobb is, ha időnként kissé elgondolkozunk egy-egy részletén egy-egy mondatán.

Mert amilyen rövid, olyan mély.

Amilyen gyorsan elmondhatjuk, olyan felületesen is hathat, ha nem jön szívből a szó és ha nem jelent valóságos benső személyes kapcsolatot. Ezért ajánlatos időnként csak egy-egy mondatát elimádkoznunk, hogy azzal rádöbbenjünk sok-sok értékére, befogadhassuk, megértsük számunkra oly kedvező, döntően fontos, át-alakító tartalmát.

Elgondolkozom, mit is mond nekem az első mondat; sőt az első szó így önmagában. «Miatyánk». Minden népnek, minden embernek Atyja, Ura és Istene. Hozzá fordulok. Hozzá, aki embernek teremtetél engem és minden testvéremet. Milyen jó erre emlékezni. Mert néha megrohannak az emberhez méltatlan gondolatok, érzelmek. Nemcsak engem, hanem társaimat is. És ekkor hányszor borulunk ki, rohanunk egymásnak, gyűlöljük egymást és fegyvert ragadunk egymás ellen.

Milyen jó, hogy Te Atya vagy. Igazi atya, aki szeretetből szeretetre teremtettél bennünket. Mi ezt szinte már el is felejtettük. Mert ha bármi nehézség is ér bennünket társaink körében, azonnal támadásba megyünk át. A szeretetet is elfelejtettük már.

Úgy vagyunk a szeretettel, a megbocsátással, az egymás megsegítésével, mint az imával: elfelejtjük, nem tartjuk fontosnak, nem is akarjuk...

Pedig milyen más lesz életem, ha naponta csak ezt az egy mondatot, szót mondom: Atyám, Mi Atyánk!

Taníts meg bennünket szeretni. Add kegyelmedet, hogy akarjunk szeretni. Gondviseléssel láttasd be, hogy nem élhetünk tovább gyűlölködésben. Önmagunknak ártunk, kereszténységünket, emberségünket csúfoljuk ki, ha nem leszünk emberebb emberek, ha nem szeretjük egymást...

P. GAUSZ TIBOR SJ.

A cserkészzet jelentősége

A cserkészzet munkáját akár a sajtóból, akár személyes tapasztalatból, a magyar társadalom közügyek iránt érdeklődő része — feltételezhetően — általában ismeri. Ezért bevezető nélkül igyekszem a cserkészzet néhány főbb célkitűzését alaposabban megvilágítani.

1. ÚJ GENERÁCIÓ NEVELÉSE.

Ez a törekvés a külföldi magyar társadalom egyik nagy kérdésére ad választ, miszerint is az utánpótlás új tagokban is kevés, de főként használható vezetőkben nincs utánpótlás.

Azokban az országokban, ahol külföldi cserkészzetünk már a 40-es évek végén megkezdődött, ma — két évtized szorgalmas munkája után, — a cserkészzet valamennyi vezetője a helyi csapatokból nőtt ki. Különösképpen élenjár ebben a tekintetben Délamerika, ahol az első kivándorlók kezdeményezésére már 1948-49-ben megindult a magyar cserkészzet. (Venezuela, Brazília, Argentína.) Azonos a helyzet Északamerikában is mindenütt, ahol a cserkészzet közvetlenül a kivándorlás után, az 50-es évek elején kezdődött.

Itt szeretnék rávilágítani arra is, hogy nemcsak magunkra, de a teljes magyar társadalomra gondolunk vezető nevelésünkben. Nem formáljuk ifjúságunkat öncélúan cserkészzé. A magyar társadalom egyéb intézményeibe való bekapcsolódást kötelességként szorgalmazzuk.

2. VEZETŐI CSEREAKCIÓ.

Gyakran hallatott panasza külföldi magyar társadalmunknak és a benne működő egyesületeknek az elszigetelődés. Alig van néhány világot átfogó intézményünk. Számos egyesületünk van, amely a maga körében, saját tagsága szolgálatára kitűnő munkát végez, ám más magyar intézménnyel számottevő kapcsolatot alig, vagy egyáltalán nem tart.

A cserkészzet kezdettől fogva a teljes közösség szolgálatára törekedett. Tagjaival megértette, hogy a lokal-patriotizmus bűn. Ezért már több mint egy évtizede vezetői csereakciót tart fenn.

Ezek a csoportos tanulmányutak ma már olyan méreteket öltöttek, hogy a részvételt szabályozni kellett:

«A cserkész Intéző Bizottság az Európa és Amerika közötti vezetőcserét évi 10-10 személyben állapította meg. Az Amerikából Európába menők elsősorban olyanok, akik vezetői igazolásukhoz szükséges szolgálatukat végzik. Az európaiak tíz személyből kettőt a különböző vezetőképző tagozatokra előadónak, nyolcat tisztképzésre hallgatónak küldenek. Valamennyi jelölt érdemeit, rátermettségét részletesen indokolni kell.

Ausztrália évi 3 vezetőt küld Európába, illetve az USA-ba, főként a vezetőképzés szakágaiban való tapasztalatszerzésre. Ezek költségeit 1/3 - 1/3 arányban, a kiküldendő személy, a csapat és a kerület fizeti.

Délamerikában Buenos Aires, Sao Paulo és Caracas ösztöndíjalapot létesített. Ezek nyertesei a központi Sík Sándor Cserkészparkban szerezhetnek vezetői képesítést.

Vezetői cserkészakciónk egész világot átfogó, egymás problémáit ismerő, egymást segíteni tudó vezetői kart teremt nemcsak a cserkészzet, de a külföldi magyarság számára is.

3. A KÜLFÖLDI MAGYAR ISKOLÁK SZOLGÁLATA.

Felméréseink azt mutatják, hogy a komoly cserkész munka elengedhetetlen feltétele az alapos magyar tudás. Ehhez nívós magyar iskolákra van szükség. Ezért cserkész-iskoláink vezetőiből Iskola Bizottságot alapítottunk. A benne résztvevő pedagógusaink tanmenetet dolgoztak ki, óvodásaink, alsófokú iskoláink és felső oktatásunk számára. A munkába bevontuk a nem-cserkész iskolák tanítóit is. Kitűnő tapasztalataikat hasznosítva, széles igényeket lefedő és helyi körülményekhez könnyen alakítható tanmenet született.

A tanmenetet minden általunk ismert iskolának megküldtük. Az általunk nem ismert iskolákat a sajtó útján tájékoztattuk. Igen nagy érdeklődés mutatkozott mindenfelől. Különösképpen Ausztráliából, ahol eddig aránylag kevés magyar iskola működött. A tanmenet segítségével valamennyi cserkészcsapat iskolát nyitott.

A tanmenet legfőbb értéke az, hogy a tananyag feldolgozásában cserkészvezetők és nem-cserkész tanítók széles rétege egyaránt közreműködött. Magyarországon régebben végzett; otthon nemrég diplomázott; és külföldön képesített pedagógusok egyaránt rendelkezésre bocsátották tapasztalataikat. Így a tanmenet valamennyi pedagógus réteg tapasztalatának szintézise és annak anyagára támaszkodva, nem képzett tanítók is indíthatnak magyar iskolát.

A világ különböző pontjain működő magyar iskolák a legkülönbözőbb elképzelések szerint tanítanak. Most az új tanmenettel egy általános külföldi magyar iskola rendszer megalapozása is lehetővé válik. Jelenleg kb. 100 magyar iskoláról tudunk. A felmérés még folyik. Európa: 18, Dél-Amerika: 8, USA: 30, Kanada: 25, Ausztrália: 15.

4. KIMŰVELT MAGYAR EMBERFŐ.

Tisztifokozatú vezetőjelöltjeitől történelmi, földrajzi és irodalmi felsőfokú magyarságtudományi vizsgát (kiegészítő érettségig) követel meg a Cserkész Szövetség. Ez ismét nem csupán cserkész érdeket szolgál. Az elmúlt 10 év során cserkészzetünkben «érettségizett» fiatalokkal nívósabb, öntudatosabb külföldi magyar értelmiség kialakításához járultunk hozzá.

Iskolabarátainkkal a szórványban élő, cserkész munkánkban résztvenni nem tudó ifjúságot szolgáljuk. Tehát nemcsak cserkészeknek tanítunk magyar kultúrát, de szívesen vállaljuk nem-cserkészek oktatá-

sát is. Az amerikai Sík Sándor Cserkészparkban kipróbált anyag alapján, más világrészek cserkészvezetői is indítanak magyar iskolatáborokat nem-cserkészek számára.

Tanítók Lapja címen a külföldi magyar iskolák vezetői számára lapot indítottunk. Pedagógiai kérdésekkel foglalkozik, nevelési tapasztalatokat, iskolai híreket stb. közöl. A különböző cserkész- és nem-cserkész iskolák programját, munkáját igyekszik egymáshoz közelebb hozni.

A magyar tudást a cserkészzet nemcsak szorgalmazza, de komolyan megköveteli. Csak az lehet magyar cserkész, aki tud is magyarul. Magyar cserkésznek lenni kitüntetés, ám egyúttal szolgálat is. A szolgálat pedig áldozatvállalást követel mind a szülők, mind a gyermek részéről. A magyar tudást rendszeresen ellenőrizzük. Néhány hónapja indult meg és még most is tart cserkészeink magyar tudásának legújabb felmérése az egész világon.

5. NÉPI ÉRTÉKEINK ÁPOLÁSA.

A regősmunka cserkészzetünkben több, mint 40 éves múltra tekint vissza. Külföldön, hosszú éveken át Délamerika volt a népművészetekkel foglalkozó cserkész munka világítótornya. Különösen braziliai cserkészzetünk tűnt ki. Mostanában Ausztrália magyar cserkészete jár élen. Legutóbb hatodik regőstáborukat tartották. Minden regőstáborukon egy-egy magyar tájegységet dolgoznak fel. Dicséretükre válik, — és utánzandó példa — hogy mind elméleti, mind gyakorlati síkon alaposan elsajátították az anyagot. Minden alkalommal valamennyi fiú és leány előre elkészítette a szóbakerülő tájegység népviseletét. A regősnapokon ezt viselték. Ám nemcsak a szellemi és tárgyi népművészettel foglalkoztak, de gondosan átvették a vidék földrajzát, történelmét is.

A cserkészzet ma már 25 éves, népművészetet ápoló külföldi munkájára visszatekintve, bátran elmondhatjuk, hogy komoly szolgálat ez a külföldi magyarság minden rétegében.

Ma már mindenkinek természetes a népviselet, népdal és népitánc. Ám néhányan jól emléksünk még azokra a nehézségekre, amelyekkel annak idején szembenézni kényszerültünk. 1946-47-ben külföldi társadalmunk a 20-as években divott «Hejehujás», cigányzenés magyarkodást vallotta magáénak. Többé-kevésbé lenézte a népdalt, nem értékelte a népitáncot. A népviselet rendszerint jól kivágott pruszlikból, bokorugró rövid szoknyából és a nemzetiszínű kötényből állott. Egyesek évődtek velünk. Mások belénk kötöttek. Előfordult, hogy egyház-ellenességgel vádoltak, mert a közkedvelt «seprő-tánc» dalszövegét (Fölment Szent Péter Rómába, batyut kötött a hátára...) antiklerikálisnak könyvelték el.

Hála Istennek, azóta nagyot változott a világ. A népi értékeinkbe vetett tántoríthatatlan hit, a cserkészzetből kikerült sok ezernyi népdalos, népitáncos, mesélő és műves sikeresen közvéleményt formált.

Géfin Gyula szombathelyi nagyprépost

1889 – 1973

Nem csupán a hála készlet ez emléksorok megírására, bár Géfin Gyulában egykori kiváló, szeretett professzorát és előjáróját tiszteli e sorok írója, hanem főképp emberi nagysága és rendkívüli papi egyénisége.

Dr. Géfin Gyula mint kiváló orvosszülők gyermeke családi örökségként hozta magával azt az előkelő modort és lelki finomságot, mely a papi pályára hívta és egész életét jellemezte. Jellemének másik fontos formálója az innsbrucki jezsuiták iskolája volt, ahol egyetemi tanulmányait végezte s a teológiai doktorátust megszerezte.

Nevelőnek született, mint egyszer maga bevallotta, éspedig középiskolások nevelőjének, akiket mesterien tudott irányítani s akik rajongva szerették. Volt benne valami Don Bosco szelleméből, akinek jelenléte sohasem volt unalmas. Így volt ez Géfin Gyulával is, mint fiatal hittanárral. A kisebbeknél az volt a szokása, hogy a hittanóra utolsó 10-15 percét valami tanulságos mesével töltötte ki, de csak akkor, ha a felelés jól ment. Megtörtént, hogy az egyik osztályban az egyik fiút megverték a társai, mert nem tudta a hittant s ezért az elbeszélés elmaradt. De nemcsak a kicsinyek, hanem a nagyobb diákok is ragaszkodtak hozzá s mikor már régen kikerültek az iskola padjai közül, azután is felkeresték levelükkel.

Püspöke, Gróf Mikes János bizalma azonban már egész fiatal korában a szombathelyi szeminárium vicerektorává és a hittudományi főiskola dogmatanárává léptette elő. Így lett a szombathelyi egyházmegye papságának nevelője hosszú évtizedeken keresztül, míg csak a kommunista önkény a szombathelyi szemináriumot meg nem szüntette más magyar szemináriumokkal együtt. A keze alól kikerült

papok ragaszkodását minden szónál jobban bizonyítja az a tény, hogy élete utolsó éveiben szinte minden volt növendéke felkereste otthonában, ha a püspöki székvárosban volt dolga. Bár közben prelátus, majd kanonok, nagyprépost lett, mindenki csak «Vicerektor», majd «Rektor» urnak titulálta.

Ha Géfin Gyulát jellemezni akarnók, akkor azt kell mondanunk, hogy a kristálytiszta jellem, a tiszta papi élet és életszentség igazi példája volt. Ez egyébként már meglátszott külsején is, mindig mosolygós arcával, finomságával, előkelő modorával, szeretetreméltóságával, mindenkor segíteni készségével. Nem lehet említés nélkül hagynunk redkivüli szeretetét édesanyja iránt, akit szombathelyi tanárkodása idején mindennap meglátogatott, amíg csak élt.

Bár fizikumában inkább törekeny volt mint erős, a gyöngébb testalkat igen nagy léleknek volt a hordozója, nagy akarattal, kiváló intelligenciával és hangyaszorgalommal s odaadó szeretettel az egyházmegye jelenje és múltja iránt. Senki úgy nem ismerte az egyházmegye történetét, mint ő, ezért bízta meg Gróf Mikes János püspök az Egyházmegye történetének megírásával, melyet meg is jelentetett legnagyobb részben a maga, s részben munkatársai feldolgozásában. Mint könyvtári és levéltári igazgató ismeretében volt az egész forrásanyagunk s másoknak is adott impulzust résztörténetek, monográfiák megírására. Nála nélkül pl. sohasem készült volna el a «Köszegi Kelcz-Adelffy árvaház története», mely «A szombathelyi egyházmegye múltja» sorozat első számaként jelent meg 1943-ban. Nemcsak méhszorgalommal dolgozott, hanem másokat is tudott dolgoztatni.

Elmondhatjuk, hogy munkássága a tan széken túl nagyon sokoldalú volt. Géfin Gyula tipikus példája annak, írja valaki róla, «mint tudja egy pap egyházmegyéjét szeretni s mint tudhat arról mindent, öskorától jelenéig, szinte minden papnak életrajzáig, úgy hogy tudásának anyaga majdnem hogy áttekinthetetlen volt.» Körülbelül ezeltől 40 évvel tárták föl Savaria (Szombathely) római fórumának maradványait, ő vezette a kutatásokat s azoknak tökéletes ásatási naplóját. T. i. a fórum ott volt a mai püspökkert helyén s ma egész jól lehet látni, hol futottak össze a bazalt kővel borított római utak. A szeminárium kertjében pedig feltárták az öskereszténykori Szent Quirinus bazilikát, ugyancsak az ő közreműködésével, miközben sikerült a régi mozaik padlózat egy részét megmenteni. Kutató munkája kiterjedt az egyházmegye keresztény középkori településeinek, valamint a szombathelyi vár múltjának felderítésére, mely utóbbi a régi Savaria fórumára s a központi egyház vidékére telepedett, körülbelül azon a területen, ahol a mai székesegyház és püspöki palota van. «Ha valakinek munkásságából nyilvánvaló — írja róla Ijjas Antal —, hogy az épületekre is kiterjedő helytörténet egyúttal ezer éveket átölelő világtörténet is: akkor ezt nálunk Magyarországon az ő eredményei mutatják». Ide tartozik egyebek között «a Szombathely majdnem ezer éven át volt plébániatemplomának, a dominikánus templomnak régészeti átvilágítása».

Erre a sokoldalú, színes, példás papi élettel megszentelt életpályára tett pontot a halál 1973 nov. 10-én. A mosolygós, szelíd arcra ráborult a halál lehelle, de lelkének gazdag kincsei, melyeket az egyházmegye papsága lelkében elhíntett, szellemi alkotásai s buzgó életpéldája maradandó emléket állítanak neki.

VECSEY LAJOS

6. EMBERTÁRSÁK SZOLGÁLATA.

A cserkészlet programjában nemcsak jellem- és magyarságnevelés szerepel. Ezekkel egy síkon az embertársakat is szolgáljuk. Ezért minden cserkészcsapat évente egy-egy magyar menekült felkarolását vállalja. A jogi és hivatalos eljárást az illetékes bevándorlási szervek intézik. A cserkészcsapat az állás-, lakás-szerzés és a beilleszkedés terén munkálkodik. Célunk, hogy fiatalságunk ezen keresztül is rászokjék a magyarság és az emberiség szolgálatára.

7. MISSZIÓS MUNKA.

Példás az a hűség és szeretet, amivel az egész világ magyar cserkészete összefog, hogy intézményeinket közösen építhessük.

Vezetőképzésünk «Mekkája» a Sik Sándor Cserkészpark, Buffalo mellett. Ide minden vezető igyekszik ellátogatni. Ennek fejlesztésére, vezetői csereakcióira valamennyi csapat rendezvényeinek tiszta jö-

vedelméből 10 %-ot küld be. Az észak-amerikai adományok mellett, nemcsak meghatóan szépek a sokkal gyengébb valutájú argentinai és braziliai küldemények, de csodálatosképpen összegben is jelentősek.

Ez is tanítás: A cserkész és a vezetői kar egyaránt vállalja közös célok szolgálatát. Onkéntesen hoz anyagi áldozatokat. Intézményeink így épülnek.

Kevesen tudják, hogy könyvkiadás, vezetőképzés, vezetői csereakció és sok más fontos feladat vállalása mellett, a Magyar Cserkész Szövetség 3 cserkészházat és 4 cserkészparkot épített és munkáltat a magyar fiatalság javára, négy világrészben. A társadalomtól kapott támogatást nem herdálta el, hanem igyekszik a lehető legmaradandóbban, leghasznosabban felhasználni.

8. AZ ELSZAKÍTOTT MAGYARSÁG SZOLGÁLATA.

Aggódással gondolunk a Kárpát-medén

ce minden magyarjára. Különösen a földrajz és néprajz, — de éppúgy történelem és irodalomtanításunkban is, bőségesen ismertettjük az erdélyi, felvidéki és délvidéki kisebbségi sorsba kényszerült magyarság gondjait, küzdelmeit.

Fontosnak tartjuk, hogy a külföldön felnőtt és legtöbbször kedvezőtlen beállítással könyvekből tanuló fiatalságunk a hamis adatokat tárgyilagos megvilágításban is lássa. Ismerniük kell a magyarság ellen elkövetett igazságtalanságokat, hogy a szellem fegyvereivel jól felkészülve, segíthessenek az utódállamokban élő magyarság mostoha sorsán.

Munkánk érdekes eredménye, hogy megszállt területen élő magyar nyerte meg 1970-es jubileumi pályázatunkat. Olyan kisebbségi fiatal magyar fogalmazta meg a külföldi magyar cserkészlet célkitűzéseit, aki már nem lehetett magyar cserkész.

BODNÁR GÁBOP

Népi mozgalmak az Egyházban (Lelki Megújulás)

Az 1974. év megkeresztelkedésünk ezredfordulójának ünneplésében «a Magyarok Nagyasszonya» éve egyben előkészítő szentév is: a lelki megújulás és kiegészítés esztendeje. Kettős ok, hogy ezt az esztendőt jól felhasználjuk s úgy készüljünk az 1975. római szentévre és abban az augusztus 15-20 közötti nagy magyar ünnepekre. «Ha nem lesz lelki megújulás» — mondotta torontói beszédében Mindszenty József bíboros főpásztorunk — hiába ünnepelünk!»

Lelki megújulás! De hogyan és mi képp?

Erre a kérdésre szeretnénk megfelelni ebben a cikkben, amikor próbáljuk összefoglalni azokat a szempontokat, amelyek jellemzik a korunkban jelentkező lelki törekvéseket és mozgalmakat. Tőlük szeretnénk ihletet nyerni, bennük akarjuk meglátni a Szentlélek útmutatását a mai időkben.

NÉPI MOZGALMAK AZ EGYHÁZBAN

Isten Egyháza valamiképpen népi mozgalom, vagyis nem csak keret, intézmény, hajó vagy szikla, hanem élő szervezet. Emberekből áll és ezért nem elég csak «beleszületni, megkeresztelkedni, hanem bele is kell nőni. Minden egyes embernek, minden nemzedéknek kereszténnyé kell lennie. A hitet az Egyháztól, mint közösségtől, környezetünktől kapjuk. Vannak azonban idők, amikor a hit átadása nehezebb, vagy nem elég járatosak a hitben azok, akiknek át kellene adniok. Ilyenkor születnek a Szentlélek érintésére törekvések mozgalmak igazibb keresztény élet megteremtésére.

Ilyen volt Assiszi szent Ferenc mozgalma. Ő sohasem volt pap és követői első-sorban világiak voltak. Loyolai Szent Ignác sebesült katona volt, amikor a Lélek mintegy üstökön ragadta és korának lelki megújulása eszközévé tette. Gondolatai, meglátásai, az általa összeállított «Lelki-gyakorlatos könyv» ma is érzéti hatását és megihlet embereket.

A századfordulón egy írni-olvasni nem tudó munkásembernek a fia, Cardijn József, aki azért lett pap, hogy a munkásság felemelkedését szolgálja, szintén laikus mozgalmat indított. Rájött arra t. i., hogy «a munkások apostolai csak a munkások lehetnek». Gondolatait, meglátásait átvette az Egyház és megerősítette a II. Vatikáni Zsinat.

A második világháború újabb megrázkódtatást jelentett. «Hogyan engedheti meg az Isten?», kérdezték sokan. «Térjete meg, tartsatok bűnbánatot, éljetek igazi keresztény életet. Legyetek Isten munkatársai, mert még borzalmasabb csapások érnek bennünket. Minden széthullik, ha nem vállaljuk a keresztény élet egyszerű feladatát.» Ilyen gondolatok támadtak so-

kaknak a lelkében, talán éppen Lourdes és Fatima visszhangjaként. És valóban mindenfelé új népi mozgalmak jönnek létre, mind az Egyház kebelében, mind pedig más keresztény közösségekben. Ilyen Olaszországban a Focolarini; Írországban a Mária Légió; Spanyolországban az Opus Dei, a Cusillo; Amerikában pedig a Kék Sereg; Katolikus Pünkösdisták karizmatikus mozgalom, és számtalan kisebb tömörülés, mind a lelki megújulás szolgálatában. Protestáns részről meg kell említeni az Egyesülési Mozgalmat, jelentős Amerikában Billy Graham keresztes mozgalma, és Taizé fogalom a fiatalok körében.

Csodálatos, hogy ezek a törekvések sokféleségük és különbözőségük ellenére, a lényeges pontokban megegyeznek.

NAPJAINK NÉPI-MOZGALMAINAK JELLEGZETES VONÁSAI

1. A Szentírás olvasása egyénileg és közösségekben. «Általa szól hozzánk az Ur: benne ismerjük meg akarátát.» Valóban a II. Vatikáni Zsinat is jelentős helyet biztosított a Szentírásnak, mind a liturgiában, mind a papi szolozsmában. A naponta szentmisén résztvevő hívek folyamatosan kapják az Ige táplálékát. Az Egyház ezen kívül is sürgeti, ajánlja a Szentírás olvasását.

2. Az ima jelentősége, mind az egyéni, mind a közösségi életben. Az ima találkozás az Atyával, a Fiúval, a Szentlélekkel. Dicsőítés, kérés, hálaadás, engesztelés, ígéret és okulás.

3. Áldozatvállalás. Isten munkatársai kell legyünk. Ez átalakítja egész életünket. Állapotbeli kötelességünk teljesítése tudományos, technikai, társadalmi síkon és általában az élet minden vonalán, Isten munkatársaivá tesz bennünket az emberiség javára, Isten dicsőségére. A keresztény élet tehát már maga is áldozatot jelent, hiszen, aki az Urat követi, annak vállalnia kell a mindennapi élet keresztjét, sok mindenről le kell mondania, és hasonulnia kell Mesteréhez.

Itt azonban a rendesnél több, nagyobb áldozatvállalásról van szó: vállalni kell a közös összejövetellek terhét, nemcsak a részvételt, hanem azt is, ami ezzel együtt jár: terem biztosítás, anyagi feltételek megteremtése, mások segítése, felvilágosítása, önképzés, másokkal való párbeszéd, készség, nagylelkűség.

A focolarini mozgalomban pl. vannak: a) fogadalmas tagok, akik az evangéliumi tanácsok hármasságát vállalják. Kis közösségekben élnek, rendes munkájuk mellett, ami a kenyerek, tanulnak, másokkal foglalkoznak és a mozgalom pillérei. Vannak: b) segítő-tagok, akik amellet, hogy tevékenyen bekapcsolódnak a mozgalom munkájába, tehetségük szerint, vállalják az anyagiak előteremtését. Pl. laká-

sukban vannak a megbeszélések stb. És végül vannak: c) a rendes tagok, akik a gyűlésekre, megbeszélésekre eljárnak, tevékeny apostoli munkát végeznek, őszintén törekszenek a teljesebb keresztény életre.

4. Az egységre való őszinte törekvés

A keresztények közötti egység Jézus legfőbb imája: «Legyenek mindnyájan egyek. Amint te, Atyám, bennem vagy és én tebenned, úgy legyenek ők is mibenünk, és így elhiggye a világ, hogy te küldöttél engem!» (Ján. 17, 21.)

Megosztottságunk nemcsak gyöngeségünk, hanem bűneink következménye is. Az egység csak őszinte megtérésünk, lelki megújulásunk gyümölcse lehet. Az egység különben sem egy befejezett állapot, hanem cél, amelyre állandóan törekednünk kell. «A rend értelmes lények között» — mondotta XII. Pius — «az egységre való állandó törekvés gyümölcse».

5. Bensőséges Szűz Anya tisztelet

Ő «az Egyház és mindnyájunk anyja» a kegyelemben. «Benne érte el a megváltás teljességét». Ő nemcsak szószóló, de példakép is, akinek egész élete «Igen» volt az Istennek. Ő az, aki Jézust legjobban ismerte, szerette, ígéit szívébe zárta, példáját követte. Ő «Urunk Anyja», aki köré csoportosult a zsenge Egyház és együtt imádkozott vele «egy szívvel-lélekkel. És Vele maradt a századokon át.

MIBEN LÁTJÁK E MOZGALMAK VALÓSI ÉLETÜNK LÉNYEGÉT?

1. Az Atya akarata: Isten az Úr. Ő a történelem irányítója. Atyánk, Gondviselőnk, aki «mindenkor munkálkodik.» Ne a magunk akarátát keressük; ne azt kérjük, hogy Ő tegye, amit mi akarunk, hanem keressük az Ő akarátát, amint Jézus tette, akinek «mindennapi kenyere» az Atya akarátának teljesítése volt. Olvassuk ki az eseményekből, a körülményekből, mit vár tőlünk az Úr. Keressük az imában becsülettel, őszintén, odaadással.

2. Jézus velünk van: Mindenkor és mindenütt, ahol, és amikor az Ő nevében vagyunk együtt. Úgy éljünk, hogy mindig velünk lehessen. Ő a szólótó, s mi a tagok; Ő a Fő és mi titokzatos testének tagjai.

Jézus a Mester: Ő hív, Ő tanít, példát ad, útmutatást nyújt. Már annyi mindent próbáltunk, mondják pl. a focolarini tagjai, vigyük át a mindennapi életbe az Evangéliumot, pl. Jézus az mondta: «Amit egynek tesztek, nekem teszitek», vagy «Ne ítéljete meg, hogy ne ítéltessetek» stb., próbáljuk ezt a gyakorlatba átvinni.

Jézus életünk: fogadjuk el Megváltónak, higgyünk szeretetében. Egyesüljünk vele az Atya akarátának teljesítésében. Kapcsoljuk életünket a keresztáldozatba. Legyen az Eucharisztia lelki életünk kö-

Szolzenyicin hitvallása

Amikor e címet látod, kedves Olvasó, jól sejtjed, hogy a Nobel-díjas író legújabb könyvéről lesz itt szó, — de nem annak méltatásáról. Ezt már elvégezték helyettem mások, sokkal szakavatottabb egyének. Az én figyelmemet inkább a könyv megjelenését itt, Nyugaton kísérő jelenségek, megnyilatkozások kötötték le.

Mint ismeretes, Solzsenyicin legújabb könyvében a szibériai szovjet büntetőtáborokban eltöltött 8 évét írja le s benne nemcsak a sztálini idők embertelen módszereit pellengérezzi ki, hanem egyúttal az egész szovjet rendszert, az egész kommunizmust a maga teljes egészében. Oh, de hányan és hányan megírták már, különböző irodalmi formában előtte is mindezt, — talán nem a költők nyelvén fogalmazták, de saját élményeiket, saját harcukat az életért, a fennmaradásért vágták a könnyen-hívó és léha gondolkodású, semmit komolyan nem vevő nyugati nyárspolgárok szemébe! Minden eredmény nélkül. Solzsenyiciné az érdem, hogy felfigyelt az emberiség a szibériai büntetőtáborok világára, az elfélték millióira, azok sorsára, — de most sem azért, mert ez a valóság, mert ez az igazság, hanem mert egy Nobel-díjas író írta le, mert van egy, a Szovjetunióban élő írónak bátorsága mindezt leírni, közzétenni.

De vajon sikerült-e mindenkit meggyőznie? Sokan elismerik benne évszázadunk egyik legjelentősebb irodalmi alkotását, dicsérik tudását, dicsérik stílusát, — végül azonban megkérdezik: de hát mi is az értelme az egésznek? Többek között Rudolf Augstein is, aki így írt («Spiegel», 1974. jan. 7.): «Minket érdekelne az író politikai alternatívája, mert ezt szeretnők tudni!» — Mint ha egy hidegtől, éhezéstől és végkimerü-

lésig való hajszától agyonkínzott politikai fogoly, aki a pusztá létért küzd, sokat töprenghetne a kommunizmus alternatívája fölött! Ő szabad akar lenni, mert a szabadság életet jelent! — A továbbiakban ezt írja Augstein: «Ne feledjük el, egy próbálkozás, alulról demokráciát, vagyis egy második «prágai tavaszt» teremteni meg Moszkvában, magával hozná a szovjet rendszer összeomlását. Kívánatos, vagy nem (úgy gondolom, ez túlságosan veszedelmes lenne s azért nem kívánatos): ez az összeomlás nem fog bekövetkezni, legalább is nem, csupán azért, mert Tolsztoj és Dosztojevskij egy utóda bűnbánatra szólít fell!»

E cinikus megnyilatkozásra válaszolta Ludek Pachmann, egykori cseh sakkmeister, aki mindenét Prágában hagyva a szabadságot választotta: «Augstein aggodalma a szovjet rendszer esetleges bukása miatt igazán megható. Kérdés, hogy ezt a lehetőséget akkor is veszedelmesnek és nem kívánatosnak mondaná-e, ha történetesen egy szibériai büntetőtáborban, vagy a Ruzyné prágai börtönben tengetné életét elfagyott vétagokkal, vagy eltörött hátgerinccel?!»

Walter Jens (az irodalom professzora a tübingeni egyetemen) pedig Solzsenyicint könyve ellenére is egy «csak azért is-kommunistának» tartja. Nehéz ugyanis elképzelnie, hogy egy ma élő, szinte legjelentősebb orosz író ne legyen kommunista! A hitvallása nem érdekes, egy író szíve csak balfelé doboghat. — Nemrég megkérdeztek egy másik orosz író, aki Solzsenyicin társa volt az «Archipel Gulag»-ban, s akinek időközben sikerült Nyugatra jönnie: Hogyan tud Solzsenyicin az állandó fenyegetés, megvetés és izoláltság közepette élni? Válasza így hangzott: «Azért,

mert Solzsenyicin hívó keresztény!» Solzsenyicin vádja egy rendszer ellen irányul, amely (az Istentől) független embertette világa középpontjába, egy rendszer ellen, amely Isten állítólagos megsemmisítésével és az emberfeletti ember megalkotásával az emberiség útját az embertelenség poklába irányítja. Solzsenyicin a szellem és lélek minden erejével vádolja a kommunizmust. És ő ennek ellenére mégis kommunista lenne?

A kommunizmus sohasem lesz összeegyeztethető a keresztény vallással. Ezt megírta már Lenin, aki éppen ez év január 21-én múlt 50 éve, hogy meghalt. «A marxizmus filozófiai alapját a dialektikus materializmus alkotja, mely teljesen ateista, következetesen ellensége tehát minden vallásos gondolatnak. A vallás csak ópium a nép számára, — ez a marxi elv a marxizmus sarkalatos pontja a vallás kérdésében. A materializmus minden mai vallásban, egyházban, mindenféle vallási szervezetben nem lát mást, mint a polgári reakció eszközt, amely a munkásosztály kizsákmányolása és elkábítása szolgálatában áll. Nekünk minden vallás ellen harcolnunk kell! Ez a materializmus egész abécéje!»

Solzsenyicinnek viszont igazán semmi köze az ilyen fatális abécéhez. Ki gondolta volna, hogy az októberi forradalom után 56 és Lenin halála után 50 évvel, az istentelenség oroszországi ámokhadjáratai, gyilkosságok és kínzások, meg szibériai deportálások után ilyen hatalmas erejű tanúbizonyság jön Oroszországból a szabadság és az istenhit mellett is?!

Más kérdés, hogy a nyugati világ, a sok szalonbolszevista, és divatból baloldali világmegváltó meghallja-e e tanúságtételt és akar-e tanulni belőle? Most még talán nem lenne késő!

SOLYMOSI JÁNOS

zéppontja, táplálója; hiszen ez «a lelki egység kifejezője és létrehozója; vallási életünk kiteljesedése és csúcspontja.»

3. A Szentlélek az Újszövetség létrehozója és fenntartója. Jézusnak el kellett mennie, hogy a Vigasztaló eljöhessen (Ján. 16, 5.). «Nem a szolgaság lelkét kaptuk, hogy ismét féljünk, hanem a fogadott fiúság Lelkét, akiben azt kiáltjuk: Abba! Atyánkl!» Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk.» (Rom. 8, 15-16.) «Akiben nincs Krisztus Lelke, az nem tartozik hozzá» (Rom. 8, 10.).

Isten nemcsak kötelez az igazságra, hanem segít is, hogy megtaláljuk és megőrizzük: «Az igazság Lelke mindörökké veletek marad» (Ján. 14, 15).

A szeretet nemcsak parancs, hanem Istentől kapott képesség is: «Isten szeretete szétáradt a mi szívünkben a Szentlélek által» (Rom. 5, 5).

Imádkozni sem tudunk, de a «Lélek maga könyörög helyettünk szavakba nem foglалható sóhajtásokkal» (Rom. 8, 26).

4. Az Egyház Isten gyermekeinek közössége, Isten népe, az Új Teremtény. Test-

vérek vagyunk: tehát őszintén és becsületesen kell szeretnünk és segítenünk egymást, mint egy testnek tagjai. Egynek erősödése mindnyájunk gyarapodását jelenti.

5. A Világ. Bizonyosságot kell előtte tennünk. Az igazság, a megtalált élet tanúit kell legyünk. Segítenünk kell embertársainkat, hogy ők is részesei lehessenek az isteni életnek. Az állapotbeli hivatás lelki ismeretes betöltése mellett, ez áldozatos apostolkodást is jelent: ismereterjesztés, tanácsadás, kapcsolatok felvétele stb.

GONDOLKOZZUNK! HATÁROZZUNK! CSELEKEDJUNK!

Ha valaki e pár gondolatot őszintén végigelmélkedte, bizonyára ugyanarra a következtetésre jut, mint jómagam: Igen, ilyesvalami kell nekünk is. Ez az az irány, az a törekvés, amibe bele kell kapcsolódunk. Valóban «az Isten ujjá van itt».

Mi, magyarok, nagyon szétszórtan élünk. Sokszor szinte elszigetelten, kis csoportokban, néha egyedül. Ritkán érintkezünk talán még magyar lelképáztarainkkal is, akik fáradságot nem ismerve «a nehezebb részt választották» honfitársaik szolgálatá-

ra. Fogjunk össze, talán éppen a családon belül, vagy kisebb csoportot alkotva, ahol együtt imádkozunk, együtt olvassuk a Szentírást, beszélgetünk hitünk kérdéseiről, felhívjuk egymás figyelmét jó olvasmányokra, cikkekre.

Külön kérném azokat, akik valamely megújítási mozgalomba bekapcsolódtak, ott kiképzést nyertek, ilyen munkára adottságot éreznek, **vegyék fel a kapcsolatot** lelképáztorukkal és velem. Keresni fogjuk a módját, hogy ilyen irányú találkozót, továbbképzőt szervezzünk.

A Lelki Megújítás Szolgálat minden segítségét meg akar adni előadások tartásával, lelkigyakorlatokkal, «ahogy lehet».

Imádkozunk mindnyájan és kérjük a Magyarok Nagyasszonya közbenjárását, hogy ez az év és a következő valóban a lelki megújítás éve legyen.

P. BÓDAY JENŐ S. J.

Ft. P. Bóday Jenő, jezsuita atya 1970 óta a magyar Lelki Megújítás Szolgálatában dolgozik.

Postacíme: Blijde Inkomststraat 18
3000 Leuven, Belgium.

Mindszenty érseki székeről történt eltávolítása világszerte nagy megütközést váltott ki

A hírügynökségek megpróbálták Mindszenty bíborosnak érseki székeről való eltávolítását «lemondásnak» vagy legalább «beleegyezésnek» feltüntetni. Ezért Mindszenty bíboros titkársága 1974 február 7-én az alábbi nyilatkozatot adta ki:

Egyes hírügynökségek VI. Pál pápa döntését úgy adták tovább, hogy Mindszenty József bíboros nyugugalomba vonult. Kiemelték, hogy a döntést megelőzőleg a pápa beható levelezést folytatott a Bécsben tartózkodó Mindszenty József bíboros-primás, esztergomi érsekkel. Ebből egyesek arra következtettek, hogy a pápa és a magyar főpap közt megállapodás jött létre a döntést illetően. Az igazság érdekében Mindszenty József bíboros szükségesnek tartja a következőket kijelenteni:

Mindszenty bíboros nem mondott le sem esztergomi érseki székeről, sem primási méltóságáról. A döntés kizárólag a Szent-szék határozata volt.

A bíboros ebben a kérdésben tanúsított magatartását hosszas megfontolás és lelkiismeretes mérlegelés után a következőkkel indokolja:

1. Magyarország és a magyarországi katolikus egyház nem szabad.
2. Az egyházmegyék kormányzása a kommunista rezsim által fölépített és ellenőrzött egyházi közigazgatás kezében van.
3. Egyetlen magyar érseknek, megyéspüspöknek illetve apostoli kormányzónak nincs módjában az említett egyházi közigazgatás összetételén illetve működésén bármit is változtatni.
4. A rendszer dönt abban a kérdésben is, hogy ki milyen egyházi állásba kerülhet és abban meddig maradhat. A rezsim dönti el, hogy kit szentelhetnek pappá a püspökök és kit nem. Az alkotmányban biztosított lelkiismereti- és vallásszabadságot a gyakorlatban a rendszer elnyomja. Az iskolai hitoktatást a városokból és nagyobb helységekből már száműzték. Folyamatban van a falusi iskolákban a még meglévő hitoktatás elsorvasztása is. Az ifjúságot kizárólag ateista szellemben nevelik a szülők akarata ellenére. A vallásos emberekkel szemben alkalmazott diszkrimináció mindinkább érvényesül. Legutóbb a vallásos pedagógusokat szólították fel, hogy válasszanak hitük megvallása vagy kenyerük között.
5. Új püspökök illetve apostoli kormányzók kinevezése a fenti sérelmek orvoslása nélkül nem oldja meg a magyar egyház problémáit. Békepapok fontos egyházi állásokba való emelése pedig megrendíti az egyházhoz papok és hívek bizalmát még a legtöbb egyházi vezetésben is.

Ilyen körülmények között Mindszenty József bíboros nem mondhatott le.

A nyilatkozatot a déli órákban szétsugározták a rádiók és az még inkább megindította a tiltakozásokat a Vatikán címére,

az együttérzést kifejező táviratokat a Bíboroshoz Bécsbe.

Az európai magyar katolikusok megdöbbenését Dr. Ádám György főlelkész és

Mindszenty bíboros megérkezik 1971 szept. 28-án Rómába, Mgs. Zágon és Mgs. Casaroli kíséretében

P. Szőke János így fejezték ki VI. Pál pápához intézett alábbi levelükben:

Öszentsége
VI. Pál pápa
Vatikánváros

Stuttgart 1974 febr. 11.

Öszentséget!

Nyugateurópa magyar katolikus hívei és papjai megdöbbenéssel értesültek róla, hogy Öszentsége Mindszenty József bíboros-hercegprímást, Esztergom érsekét magas hivatalától megfosztotta. A hír megsebezte a gondjainkra bízott 120.000 magyar katolikus szívét is. A jelen pillanatban nem tudjuk felmérni a súlyos következményt, amelyet a fájdalmas hír okozni fog híveink lelkében. Biztos, hogy a mai világban, mikor az Egyház tevékenységét szigorúbban ítélik meg, nem tudjuk megmagyarázni Öszentsége intézkedését.

Hercegprímásunk érintetlen és szilárd

egyénsége mindannyiunk számára élő jelképe a magyar Egyház megfosztott szabadságának, amely a történelem folyamán mindig bátya volt az ellenséggel szemben. A Primás letételének híre egybeesik életfogytiglani bebörtönzésének 25. évfordulójával. Jól emlékszünk elődjének, XII. Pius pápának magatartására, aki imahadjáratra hívta fel az egész katolikus világot a Bíborosért és Magyarorszáért. Ugyanazt a Bíborost negyed századdal később Öszentsége megfosztotta magas hivatalától. Tisztelettel, de felelősségünk teljes tudatában kérdezzük, melyik magatartás hordozta magán a krisztusi szellem igaz és hűségességét? A magyar nép századok folyamán csak a pápáknál talált segítséget és most ettől az erkölcsi biztonságtól hosszú évekre megfosztották.

A kommunizmust jól ismerjük és ezért nem tudjuk elképzelni a magyar Egyház hierarchiájának erősödését, annál kevésbé paptestvéreink lelkipásztori munkájának megkönnyítését. Biztos forrásból tudjuk, hogy Öszentsége intézkedése által csak a kommunista rendszer és a békepapi mozgalom látja törekvését igazolva, a hűséges papok és hívek, akik tulajdonképpen az Egyházat alkotják, megalázva érzik magukat.

Legmesszebbmenő együttérzésünket fejezzük ki érsekünk, Mindszenty József bíboros-hercegprímásunk iránt, Öszentsége előtt pedig mély fájdalomunknak adunk kifejezést.

A magyar hívek és az Európai Magyar Papi Szenátus nevében:

Mons. Dr. Ádám György
főlelkész
P. Szőke János
szenátusi elnök

A Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége az országban élő magyarság nevében az alábbi levelet intézte Mindszenty József bíboroshoz:

Főmagasságú és Főtisztelendő Bíboros-Primás Úr!

Nagy megdöbbenéssel és mély fájdalommal vettük tudomásul a Szentszék Eminenciáddal kapcsolatos döntését. E fájdalomunkban nemcsak Szövetségünk tagjai, de — s ez meggyőződésünk — mind az otthon, mind a száműzetésben élő magyarok milliói osztoznak.

Keresztény életfelfogásunk nehezé teszi számunkra a Szentatya döntésének a bírálatát. Ugyanakkor nem hallgathatjuk el, hogy aggodalommal fogadunk minden olyan döntést, amely engedményt tesz az erőszakon alapuló hatalomnak, anélkül, hogy az elismerné és jóvátenné az elkövetett igazságtalanságot, s garantálná a vallás szabad gyakorlásának jogát s általában az emberi szabadságjogokat. Sokat szenvedett magyar nemzetünkkel szembeni kötelességünk, hogy ne szünjünk meg har-

colni keresztény hitünk szabadságáért, s az igazság győzelméért. Meggyőződésünk, hogy a jogtalanságon és törvénytelen ségen alapuló hatalom nem válik jogossá és törvényessé csupán azért, mert uralma évtizedekig tart. Fájdalommal tölt el, hogy úgy látszik, mintha Rómában elfelejtenék a régi római mondást: «Quod ab initio vitiosum erat, non potest tractu temporis convalescere».

E gyötrelmesen szomorú napokban igaz szívvel és Isten hatalmába vetett rendíthetetlen hittel állunk Eminenciád mellett, akit minden hivatalos határozat ellenére továbbra is a magyarság hivatott vezetőjének és első emberének tekintünk. Eminenciád neve minden időkre a zsarnokság elleni ellenállás szimbólumát fogja jelezni, nemcsak magyar népünk, de a zsarnokság ellen küzdő minden ember számára. A Mindenható kegyelme adjon Eminenciádnak továbbra is lelkierőt, hogy részint szabadságától, részint hazájától megfosztott nemzetünk számára útmutatónk legyen.

Eminenciádat Isten áldása kísérje, s kérjük fogadja mély hódolatunk és szeretetünk kifejezését.

Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége

Dr. Czettler Antal
ügyvezető elnök

Turay Ferenc
főtítká

Mindszenty bíboros a szomorú esemény kapcsán a következő levelet kapta a németországi Magyar Gimnázium tanáraitól és növendékeitől:

Mindszenty József
Esztergomi Érseknek,
Magyarország Bíboros Hercegprímásának
B é c s

Főmagasságú Hercegprímás Úr!

A száműzetésben élő Magyar Gimnázium, annak minden nevelője és diákja fordul ebben a levélben Eminenciádhoz, akit minden evilági és politikai konjunktúra-fordulat ellenére is változatlanul Magyarország Hercegprímásának és első közjogi méltóságának tekint.

Mély megdöbbenéssel értesültünk mi is, mint minden szabad-lelkű magyar, a nemzetünket ért újabb kemény sorscsapásról, és hitünkben, hűségünkben, keresztény magyar világnézetünk alapjaiban érezzük magunkat megsebezve általa.

Eminenciád történelmi harca, helytállása, pontosan huszonöt évvel ezelőtt elszenvedett mártírúma, de egész élete is, szimbóluma lett minden becsületes magyar számára nemzeti élniakarásunknak. Mindszenty József személyében konkrétizálódik mindnyájunk előtt az az önvédelmi élet-halál-harc, amelyet több mint negyed évszázada vívnunk kell legnagyobb értéinkért: keresztény világnézetünkért, az Egyházhoz való hűségünkért, magyarságunkért, emberi jogainkért.

A sötétség hatalmai a nyers erőszak alkalmazása után előbb az agyonhallgatás és a feledtetés fegyverével akarták elnémítani kényelmetlen ellenfelüket. Majd a fi-

zikai eltávolításnak egyik eszközéhez nyúltak: kikényszerítették száműzetését híveinek földjéről. Most végül a legérzékenyebb pontra sújtottak: lelkében akarják megosztani, kettétépni, megölni a keresztény magyarság ellenállását akkor, amikor konfliktusba állítják Egyházával, a legfőbb egyházi tekintéllyel, amely előtt most sebzett magyar lelke lázadni, de keresztény fegyelme főt hajtani szeretne.

Mi talán nem látunk olyan magasról, mint a világ sorsát intéző tényezők. De Isten népének a történelemben számtalanszor bevált, csalahatatlan ösztönével érezzük, hogy Bíboros Hercegprímásunk áll a gonosz hatalmával vívott harcban a helyes oldalon, s hogy azok az értékek, melyekért egész élete folyamán harcolt, csakis ezen a megalkuvást nem ismerő, sziklaszilárd úton védhetők meg a későbbi generációk számára.

Ezért fáj mindnyájunknak ez a felső döntés, amely annak az Egyháznak földi irányítójától jön, amelynek érdekeiért Eminenciád életét adni kész volt létének min-

den pillanatában. A sötétség hatalmai azonban nem fogják összekeverni és egymás ellen kijátszani bennünk az elvekhez hű maradó meggyőződés szavát és a főt hajtani tudó egyházhűség parancsát.

Kegyelettől elmosódó, de emelt, érces hangon szeretnénk most Hercegprímás Urunk felé kiáltani hálánkat mindazért, amit vértanú élete folyamán népéért és nyájáért tett, és imádságunkat küldeni a bölcs és igazságos Istenhez azért, hogy életének ezt a legnagyobb keresztjét viselni tudja azzal a sziklához hasonló töretlen lélekkel, amely egész missziója alatt mindig jellemezte és ellenségei előtt félelmetessé, a becsületes emberek milliói előtt nagygyá, a «nagyvilágon legárvább népe» számára pedig történelme legnagyobb alakjává tette. Mi igérjük, hogy emlékét mindig őrizni fogjuk, és megtartjuk, éljük azt az ideált, amelyért mártír életét adta.

Hódoló gyermekei

a Magyar Gimnázium nevelői és diákjai.

MINDSZENTY BÍBOROS FRANCIAORSZÁGI LÁTOGATÁSA

Lelkes örömmel készülnek a franciaországi magyarok Mindszenty bíboros látogatására. Msgr. Renard Lyon-i és Msgr. Marty Paris-i cardinális meghívására érkezik Franciaországba ez év áprilisában.

A tervek szerint április 19-én érkezik Mindszenty bíboros az Orly repülőtérre. Innen a párizsi érsekségre indul, ahol F. Marty bíboros vendége lesz. Este 18.30-kor a Magyarországi Szent Erzsébet templomban lesz az első formális találkozója a párizsi magyarokkal. Az istentiszteletet a Máltai Lovagok szervezik, a Johannita Lovagok bevonásával.

Szombaton, ápr. 20-án d. e. 11 órakor a La Madeleine templomban lesz az ünnepi nagymise, bíboros urunk szentbeszédjével, magyar énekekkel. Ebédre a párizsi Magyar Hölgyek Klubja látja vendégül a Vincés Misszióspapok anyaházában. Vacsorára pedig Marty bíboros úr vendége.

Vasárnap, április 21-én d. e. a Magyar Katolikus Misszió párizsi otthonában 10.30-kor háziáldás, szentmise és bérmálás. A szomszédban lévő Szt. Márton plébánia lelkészei és hívei kérték, hogy délben látogassa meg őket a bíboros úr és adja áldását. E napon délután 17.30-kor a Salle Pleyel-ben akadémiai ülés keretében franciák és magyarok köszöntik a magyar vendéget.

Kedden, ápr. 23-án 14 órakor indul a bíboros a különböző magyar központok meglátogatására. 16.30-kor Lens-ban áll meg, 19 órakor Lille-ben a Szt. Maurice templomban esti szentmisét mutat be.

Szerdán, ápr. 24-én Cambrai-ban d. e. 10 órakor szentmise a katedrálisban. Msgr. Jenny, Cambrai-i érsek és Msgr. Gand Lille-i püspök örömmel hívták meg vendégül bíboros urunkat.

Csütörtökön, ápr. 25-én, d. e. 10-kor szentmise a Metz és Nancy közt fekvő Pont-en-Mousson-ban a Moselben lakó magyarok részére.

Ápr. 26-án a Strasbourg-i La Madelaine templomban lesz magyar szentmise d. e. 10 órakor. Utána a közeli klubhelyiségben az ünnepi fogadás.

Szombatra és vasárnapra, ápr. 27 - 28-ára van a délfraanciaországi magyarok meglátogatása tervbevéve. A részletes program még ismeretlen.

Ugyancsak később nyer megerősítést a lourdesi zarándoklat terve. Előreláthatólag ápr. 29- és 30-án nyílna rá alkalom.

A nagy örömben és lelkesedésben ne felejtjük, hogy Bíboros urunk keresztény hitének, Egyház- és hazaszeretetének vértanúja, aki látogatásával mindezekelőtt ezekben az erényekben akar minket megerősíteni.

Kérem, hogy akik még nem részesültek a bérmálás szentségében, mielőbb jelentkezzenek a legközelebbi missziós központban.

Meghívom a helybeli és szomszédos országok magyarjait, hogy vegyenek részt a tervezett ünnepeken.

P. Ruzsik Vilmos
főlelkész

Események és közlemények

A 16. MAGYAR PAX ROMANA KONGRESSZUST

München közelében, Freisingben tartják 1974 április 15-21 között.

Témája: «Ember és családja», hogyan érünk egyénné, fejlődünk társas lényé, leszünk Isten barátjává?

Részvételi díj: lakás ellátás az egész hét tartamára: 150.— DM, ösztöndíjas diákoknak 75.— DM.

Jelentkezni helet a következő címen: Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom Főtitkársága: D-8000 München 81, Oberföhringer Str. 40. Tel. 089/98 85 74.

LELKI MEGÚJHODÁS BÉCSBEN

Erre a célra Bécsben 7-8 munkacsoport alakult, nagyjából lakótelepek szerint. Ezeknek összejövetelein bibliaolvasás, rövid előadás, párbeszéd és imádság révén tisztulnak a hívek, vallási ismereteik bővülnek, mélyül a hitük s megtanulnak jobban, helyesebben imádkozni. A missziók végleges beosztása:

Kaiserebersdorf febr. 27 - márc. 3.

20. kerület márc. 7 - 10.

Singerstrasse márc. 21 - 24.

Neuwaldeggen zárt lelkigyakorlat lesz: márc. 28 -31-ig.

A missziós előadásokat és lelkigyakorlatot P. Boday Jenő jezsuita atya tartja.

DOBAY SÁNDOR FŐLELKÉSZ

mondotta P. Varga koporsójánál:

Kedves jó Varga Atya! Tisztelettel és mély megilletődéssel állunk itt körül; rendtársak, paptestvérek, barátok és hívek és a rádió és újságok által az egész európai és tengerentúli magyarság. Köszönjük, köszönjük apostoli életedet, buzgóságodat, hitvallásodat, ajkad izes szavait, szíved nemes érzéseit. Fáradhatatlan reményhirdető hagyd itt nekünk örökségül a keresztény reményt, mely fűtött, éltetett és az égi hazába elvezetett!

Amikor most kikísérjük utolsó útjára magyar hazánk apostolalkú nagy fiát, egyben fogadalmat is akarunk tenni, hogy az Isten országa ügyéért, melyért Pater Varga élete utolsó lehelletéig küzdött, mi is kiállunk. A jó harcot az élő Isten szolgálatában mi is folytatjuk, a magyar titkot a szenvedések tűzében vele együtt mi is vállaljuk.

Eleget küzdött és szenvedett és ez adta életének az értelmet. Sajat megfogalmazása szerint: «Minél közelebb van valaki az Isten szívéhez, minél fontosabb megbízást kap tőle, annál súlyosabb keresztet kell hordania. Mert a választottak sorsa egészen olyan mint a Krisztusé volt az emberek között.»

A NAGYBOJTI BESZÉDEKET BERNBEN

1974 márc. 29- és 30-án este 8 órakor, 31-én a vasárnapi 10.30-as szentmise keretén belül a Viktoria-Spital kápolnájában

Prof. Dr. Békés Gellért OSB, a római S. Anselmo egyetem dogmatika tanára, a Katolikus Szemle főszerkesztője tartja.

A V Á N D O R

Prokop mesteri ecsetje formálta arcvonásait. Bájos, fiatal tekintetében komoly határozottság. Mélytűzű szeméből az Istent kereső és Őt megtaláló biztonság sugárzik.

A szent királyleány képe egy napon útnak indult a Tiberis partjáról, hogy a Duna mentén keressen új hazát. Nem a Nyulak szigetén, ahol hétszáz éve nevét suttogja a tavaszi szellő a klostrom romjain, hanem a linzi Szent Margit Otthonban, ahol védőszentnek, égi pártfogónak választották. Odakerült a dolgozó- és tanulóleányok napalijába, ahol a gyár zaja, a fásasztó munka és tanulás után felüdülést keresnek az otthon lakói.

A római zárándokházban már sok idegennel találkozott. De megfordultak ott magyarok is, akik régi kedves ismerősként köszöntötték. Linzben osztrák leányok, más országokból jövő menekültek vagy vendégmunkások nézték kíváncsi tekintettel, és hallgatták érdeklődéssel élete történetét. A bácskai leánynak könnyes lett a szeme, mert őt a távoli kis falu templomára emlékeztette.

A Kairóból jött mohamedán lányok nem figyeltek fel rá. Őket inkább az érdekelte, merre kel a nap, hogy reggelként kelet felé fordulva a magukkal hozott kis imaszőnyegen elmondják imádságukat.

Ria, a vak leány viszont jól ismerte. Arcát nem láthatta, csak leírás alapján képzelte maga elé, de úgy érezte, hogy a lelke rokon az övével, mert hozzá is mindig közel volt az Isten.

Vízkereszt napján Margit kedves képe Linztől is búcsút vett. A kastli leányinternátus magyar nővérei elkönyörögték az intézet vezetőjétől. Nekik ugyis van még egy, szebb, nagyobb. Azt is Prokop festette. Kastlban pedig egy sincs. Pedig ha a szent királyleány mondhatott valamit az idegen leányoknak, mennyivel inkább lehet mondanivalója a sok kisebb-nagyobb magyar leány számára, aki itt készül élete hivatására, feladataira. Neki Kastlban küldetése van. Éppúgy, mint egykor a Nyulak szigetén. Akkor a klostromban tanította hazája leányait mélyen megélt keresztény hitével, imádkozó, vezeklő, odaadó szeretetével, élete hősie áldozatával.

Példája ma is követésre hív. A hideg templomban átvirrasztott éjszakai imádságra, az Isten-közelség keresésére biztatnak. Ciliciuma, véniai az önfegyelem gyakorlását sürgetik. Kenyéren és vizen való böjtölése a kemény kötelességteljesítés vezeklésére buzdít. Erre a hármass régi-új tanításra nagy szüksége van ma nemcsak az ifjúságnak, hanem minden kereszténynek.

Árpádházi Szent Margit képe ma a leányinternátus bejáratát díszíti. A vándor hazatalált. Kastlban, a kis magyar szigetén.

SZ. D.

MEGHÍVÓ A MÁRCIUS 15. UNNEPÉLYRE

A Zürichi Magyar Ifjúsági Klub szeretettel hívja meg magyar honfitársainkat az 1848-as szabadságharcunk és Március 15. emlékének megünneplésére.

Az ünnepély megrendezésére Zürichben, a Guthirt-Kirchgemeindehaus nagytermében kerül sor 1974 márc. 23-án (szombaton) este 19.00 órai kezdettel. (A Guthirt-Kirchgemeindehaus címe: Guthirtstrasse 3, megközelíthető a 71 és 33-as autóbusszal — Nordbrücke megálló, — valamint a 13-as villamossal — Wipkingen megálló.)

Mindenkit szeretettel vár a Zürichi Magyar Ifjúsági Klub — ZMIK.

Zürich. 1974 március 3-án, d. u. 3 órakor Elek Eszter rendezésében növendékhangverseny lesz a Paulus Akadémia nagytermében (Karl Spittelerstr. 44). Ez a növendékhangverseny is nagy sikerét jelenti a magyar zenének Svájcban.

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESULTEK

Ausztriában:

Károlyi Kinga, K. Ede és Kendeffy Ilona leánya, 1973 dec. 29-én, Bécsben

Egyed Bernadette Katalin, 1973 dec. 30-án, Traiskirchenben

Németországban:

Anette Jäger, J. András és Kozma Kornélia leánya, Braunsschweigben

Krizsány Judit, K. György és Kanizsai Katalin leánya, 1974 febr. 2., Mannheimben

EGYHÁZI HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Hargitai Lajos és Csizmadia Irén, 1973 dec. 14-én, Bécsben

Tomek István és Malkocs Katalin, 1973 dec. 30-án, Traiskirchenben

Kovács Lajos és Sztercsa Erzsébet, 1974 jan. 13-án, Traiskirchenben

Matola István és Mesits Ibolya, 1974 jan. 27-én, Traiskirchenben

Kotroczy János és Lőrinc Éva, 1974 febr. 3., Traiskirchenben

Németországban:

Takáts Péter és Rózsa Mária, Stuttgartban

Szarvas Gábor és Kurcz Mária, 1974 jan. 22-én, Kaiserslauternban

AZ ŐRÖK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Potecz István, 1973 okt. 27-én, Bécsben

Kovács Zoltán, 1973 dec. 6-án, Traiskirchenben

Klose Hedvig, 74 éves, 1974 jan. 12-én, Bécsben

Németországban:

Vászondi Béla, 40 éves, Hildesheimben

Dr. Ludwig Laber, 70 éves, Stuttgartban

Svájcban:

Petrovics Emilné szül. Copp Margit, 78 éves, 1974 febr. 11-én, Bernben

A primások ezeréves városa

Most jelent meg Mindszenty József bíboros-primásnak a számkivetésben első kötete, amelynek anyagát kézírataiból állította össze és rendezte sajtó alá **Bíró Béla** ny. egyetemi tanár.

A könyv abból az alkalomból jelenik meg, hogy Esztergom alapításának most van ezeréves fordulója. (A nyomdai szedés készen volt már az előző évben, de a további munkák végzésére csak most az új év elején került rá a sor.)

A millennium alkalmával több kiadvány is megjelent Esztergomról. «Ezek a kiadványok azonban — állapítja meg bevezetésében **Bíró Béla** — teljességre törekvő voltuk ellenére is, szembetűnően hiányosak. Elhallgatják ugyanis azt, amit minden magyar olvasó tud: hogy Esztergom egy évezred óta a magyar érsek-primások székhelye s mint olyan, a magyar nemzet történelmének és a magyar nép sorsának egyik főirányító tényezője.»

Ezért **Bíró** professzor, aki ismerte a bíboros történelmi művének kézíratait, szükségesnek tartotta annak Esztergomra vonatkozó részeit — tekintettel egyetemes magyar jelentőségükre és időszerűségükre — külön kötetben is most a millennium idején megjelentetni.

A bíboros Esztergomról szóló kötete lényegében három egyéni értekezést tartalmaz, természetesen történelmi kútforrásokra és munkákra felépítve. Az elsőben megismerjük Esztergom természeti szépségeit, közjogi, vallási, kulturális és történelmi jelentőségét. A második részben elénk lépnek az ezeréves magyar történelemből az esztergomi érsekek, akik Magyarország primásai is voltak egyúttal és megismerjük szerepüket a magyar Egyház és nem-

zet szolgálatában. Erre a részre áll leginkább **Bíró Béla** megjegyzése: «Elmondja azt, amit a mai kiadványok elhallgatnak: Esztergom primásainak, mint az ország államférfiainak, diplomatáinak és hadvezéreinek szerepét és helytállását a magyar történelem viharos korszakaiban, sorsuk vállalását, még ha az börtönt, vagyonfosztást vagy halált jelentett is.»

A harmadik részben **Bíró** professzor a bíborosnak azokat a feljegyzéseit adja közre, amelyeket a mai kiadványok és újságcikkek olvasása közben a bíboros Esztergomról feljegyzett. Ezekhez kapcsolja aztán nagyszerű szerkesztéssel — természetesen csak vázlatosan — azt, amit az utolsó bíboros primás tett hazájáért és népéért.

A KÖNYV MEGRENDELHETŐ:

1. Ungarische Buchdruckerei
Frongartenstr. 15.
9000 St.Gallen, Schweiz
2. W. B. Dienst 8307 Effretikon, Schweiz,
Postfach 3621.
3. Prof. Dr. **Bíró Béla** 1030 Bécs, Juchgasse 5./2.

Nagyobbszámú rendelés esetén — lelkészek és egyesületek — forduljanak a Magyar Nyomdához, de egyes egyéni rendelésekkel forduljunk a W. B. Dienst-hez Effretikonba, vagy **Bíró** professzorhoz Bécsbe.

Amerikában és Kanadában a könyvet ezen a címen lehet megrendelni:
Sisters of Social Service
440 Linwood Ave
Buffalo, N. Y. 14209 USA.
A könyv ára 17.50 svájci frank.

A szentek visszatérnek

Ez a címe a Herder cégnél megjelent 468-ik kötet zsebkönyvnek. Annál érdekesebb, ez a cím, mert a könyvet **Walter Nigg** svájci protestáns lelkész írta, akinek a múltban több munkája is megjelent a szentekről. Köztudomású, hogy a reformáció egyházai lemondtak a szentek tiszteletéről. **Walter Nigg** viszont ragaszkodik a szentekhez.

A katolikus nyugatnémetországi Herder cég kiadásában megjelent zsebkönyv Árpád-házi szent Erzsébet, Hedwig von Schlesien és Nikolaus von Flüe Svájc védőszentje életét tárgyalja. Mind a három friss, modern életrajz. Egyiket sem a megszokott séma szerint, hanem feljegyzéseik, a korukból származó, megbízható adatok felhasználásával mutatja be. Nem teszi őket ideális emberré, hanem Isten kegyelmének élő tanúivá.

A bevezetőben megállapítja: semmi kétség, a kereszténységben képrombolás folyik. A hagyományos formákat elutasítják, az évszázados szokásokat megváltoztatják, a hitigazságokat korunk igényeihez szabják és hadat üzennek a tabunak.

A képrombolás szenteket sem kíméli. Ma

azonban nem fejszével és kalapáccsal rontanak a szentek szobrainak, mint a reformáció megvadult lázadói — írja a protestáns **Walter Nigg**. A modern képrombolók túl műveltek ahhoz, hogy széttörjék a szobrokat. A művészethez is értenek. Más eszközökkel folyik a képrombolás. Például úgy, hogy egyre ritkábban jelennek meg a szentekről életrajzok. A modern és rideg templomfalakról hiányzanak a szentek képei. A Szűzanya szobrát még csak megtartják, de lehetőleg azt is eldugják a templom sötét sarkába, mintha szégyenlenék. Az Egyházban is szívesebben beszélnek pluralizmusról, mint a szentekről.

Mi az oka a képrombolásnak? A szentek elhanyagolásának? Elsősorban a felvilágosodás korának cinizmusa. Továbbá a modern tudományokkal való visszaélés. Így például a Freud által felfedezett pszichoanalízis túlkapasai. Ezen a téren is az történt, mint sok más különben egészséges találmány, felfedezés alkalmazásában. Van valami tragikus vonás az emberiség fejlődésében. Gondoljunk például az atomenergia felfedezésére. Olyan nagy esemény ez

a történelemben, hogy egyenesen új korszakról, az atomkorszakról beszélünk. Mégis az történt, hogy ezt a hatalmas energiát, amiből az emberiség számára annyi jó származhat, elsőnek rombolásra használták. Így vagyunk a pszichoanalízissel is. Nagyon sok jó származik belőle. Mégis többször többször használták az elején a rombolásra, mint az építésre. A lélekelemzés tudományos vívmányaira hivatkozva tették a szenteket szánalmas karikatúráká. Szigorú életüket, önként vállalt engesztelő áldozataikat, sanyargatásukat, a bűn leküzdését, a kegyelemmel való tudatos együttműködést, Isten és felebaráti szeretetük hősiességét egyszerűen lelki elferdülésnek tekintették. Beteglelkű, szánalomraméltó, szenvedni vágyó alakokat láttak a bűnbánókban.

A felvilágosodás egyik szellemi nagysága, Nietzsche cinikus megjegyzésekkel illette a keresztény erkölcsöket. Rettegés a gondolattól — írja — hogy engem is egyszer szentté avatnak. Nem akarok szent lenni. Inkább legyek paprikajancsi! Hányszor ismételték ezt a kijelentést az utódok. Azt azonban elfelejtették hozzátenni — jegyzi meg **Walter Nigg** — hogy ugyanaz a Nietzsche másutt feltűnő elismeréssel ír a szentekről. Megjegyzi: a természetes fejlődés nem ismer ugrást — csak a szentekben ugrik hatalmasat a természet és ez az ugrás telve van örömmel. A szent az emberi faj leghatalmasabb megjelenési formája. Ezt is Nietzsche írja, de ritkán idézik.

A képrombolás másik oka az, hogy a múlt században a szentek életét kialakult séma szerint írták meg. A polgári etikett szabályaihoz igazították őket. Szelid, édeskés alakokat rajzoltak, akiktől a felnövő nemzedék inkább elriadt, mint követte őket. A szentek tehát kiszorultak az életből és a templomokból. Helyüket az életben a sportolók, a csúcsteljesítménnyel imponáló csillagok, diktátorok, ideológusok foglalták el. De ezek nem tudták betölteni a nagy űrt, amit a szentek elhanyagolása hozott magával. Amikor Hitler és Sztálin gaztetteit leleplezték, egész világ omlott össze az őket istenítő nemzedékekben.

A szentek visszatérnek.

De nem a múlt századi sémák szerint megírt életrajzok hozzák vissza őket, hanem az életüket jellemző küzdelem, valóság és az emberi létüket jellemző tanúságtétel. A szenteket nem lehet sem a felvilágosodás, sem a pszichoanalízis módszereivel megérteni. Egyszerűen azért nem, mert a szentek nem csak emberek, hanem Isten tanúi. Az élő Isten képe rajzolódik ki a kegyelem erejében az életükben. Bennük jelenik meg a megváltásban megújult ember, akit Isten igazságban és szentségben teremt ebben a világban. A szentek ugyanúgy hozzátartoznak a kereszténységhez, mint a Szentháromság, Jézus Krisztus, a megváltás, a szentségek vagy a Szentírás. Ők a legjobb szentírásmagyarázók, mert nem nyelvészeti módszerekkel, tudományos akrobata mutatványokkal közelednek a Bibliához, hanem élnek Isten Igéjét, a Szentírást. Erre van ma szüksége a világnak.

N. Á.

Utópia, utópia ...!

Magyarul vágyalomnak is nevezhetnénk! Az emberek pedig szeretnek álmodni, ideális megoldásáról emberi problémáknak, ideális állapotokról az egyesek, országok, az egész földkerekség életében. S mivel mindez csak álom, áldozatául esnek politikusok, államférfiak, szegények és gazdagok, tanulatlanok és képzettek, egyháziak és világiak, — még maguk a pápák is, mert minden jószándékú és igaz törekvés, önzetlenség és áldozatkészség, emberi jóság és szeretet eddig még mind, mind zátonyra futott, — hogy a katekizmus lényegét kifejező szavaival éljünk «az emberi értelem elhomályosultságán és az akarat rosszra hajló törekvésén».

Erre egy nagyon is időszerű példa volt XXIII. János pápa esete, ahogy ezt Fábrián atya leírta az «Életünk» legutóbbi számában. Időközben, valószínűleg a cikk megírása és a lap megjelenése között, megjelent egy könyv R. Raffalt tollából: «Wohin steuert der Vatikan» (Hová tart a Vatikán) címmel. A szerző a most uralkodó pápa keleti politikáját veszi szemügyre munkájában, megkísérli megérteni annak célját és értelmét, amelyet Raffalt a következőkben jelöl meg:

VI. Pál elutasítja a Nyugat liberális kapitalista életformáját abban a meggyőződésben, hogy a jövő világa csak szocialista lehet. «A kapitalista életforma erkölcs-telensége — írja Raffalt — undort keltett a Pápában és az emberi szabadság megszabdalása a kollektív által nem jelent számára nagy veszteséget, összehasonlítva a szocializmus magasabb erkölcsi színvonalával.» Ez az átértékelés és változás természetesen nemcsak az Egyház élén állókban következett be és az Egyház közeledése a szocialista eszmékhez sem történt máról holnapra. Jeleinek széles skálája jól felismerhető a háború utáni évek francia munkás-papi mozgalmában éppúgy, mint a sokat ünnevelt brazil püspök Dom Helder Camara magatartásában, aki megérti és talán helyesli is hazája szociális harcai közepette elkövetett terror-cselekményeket. S tekintettel arra, hogy az ilyen mozgalmak az Egyház tagjai sorában sokszor nagyon is hasznos vitákra vezettek, és a nyugtalanság, amit keltettek, különböző irányokban is kisugárzik, mindez meggyőzte a Pápát és az Egyház vezetőségét, hogy a kommunista rendszer — orosz kivitelezésben — éppúgy az erkölcsi rend megvalósítója lesz, mint ahogy politikai viszonylatban Francia- és Olaszországban máris annak kínálja fel magát. A több és nagyobb igazságosság megvalósulása a földön, s az erkölcsi normák megvédése az államhatalom által, — a liberális erkölcsi züllesztés helyett, — mindez nem igazolja-e, hogy inkább a közös célt és törekvést hangsúlyozzák ki, mint az elválasztó doktrínákat, — «még ha az Istent érintő kérdéseket óvatosan ki is kell kerülni»?

Megállapításaiban Raffalt jól értesült vatikáni körökre hivatkozik és még sok más okot is felhoz tételeinek bizonyítására; tényeket sorol fel könyvében, események

hátterét fedi fel, magyarázza, boncolgatja többek között a keleti és nyugati keresztény egyház egyesítési tervét, a pápák középkori nagyhaalmi kulcsállását, — de számunkra ennyi is elég.

Ami a hitéhez és egyházához hű keresztény embert a könyv olvasása közben lázba hozza, az a kérdés az olvasottak igazság-tartalma után: Vajon melyik az utópia, Raffalt könyve-e abban a törekvésben, hogy a Vatikán keleti politikáját megértse, vagy pedig maga az egész keleti politika a Vatikán mai felfogásában? Tény ugyanis, hogy a Vatikán keleti politikáját szemlélve sokszor fejcsóválva észlelünk dolgokat, melyeket józan ésszel nehezen foghatunk fel. Könnyen megértjük viszont Mindszenty bíborost, aki sietve menekült el vatikáni aranyos börtönéből (önszántából!), megértjük az agg Slipyj ukrán érsek ádáz és szívós harcát a vatikáni diplomáciával szemben, a lengyel püspökök szívós ellenállását, ugyancsak a diplomáciával szemben, hogy a Vatikán ne kössön tudtuk és beleegyezésük nélkül (azaz hátuk mögött) szerződéseket, mert helyzetüket egyedül ők ismerik és ők tudják, mi válik népük s egyházuk javára s mi nem!

A magyar és cseh példák nyomán érthető is. A lengyelek ugyanis már tudják (a Vatikán diplomáciája viszont még nem), hogy a Szovjet szívesen fogadja ugyan a római egyház közeledését, felkínálkozását és alaposan ki is használja a maga javára, propagandára, önmaga erkölcsi felértékelésére. De bármennyire óvatosan kerülnek is ki az Isten és vallással kapcsolatos problémák érintését, a szovjet érdekszférán belül soha nem érik el, hogy azok önszántukból korlátozzák az ateizmus hivatalos propagálását és nagyobb szabadságot biztosítsanak a keresztény vallás híveinek. Aki ebben hisz, az még a naivnál is naivabb.

Mindszenty bíboros élete legnehezebb keresztjének tekinti, hogy hazáját el kellett (!) hagynia. Slipyj érsek számára egy egész világ omlott össze abban a moszkvai hotelszobában, ahol tudomásul vette, hogy a szibériai munkatábor rabságát a vatikáni rabsággal kell felcserélnie. És ugyancsak egy egész világ omlik össze azokban a hívőkben, Keleten és Nyugaton egyaránt, akik a Vatikán naiv keleti politikájának balfogásait figyelemmel kísérik. A Vatikán tárgyal, egyezményeket ír alá, az Egyház helyzete viszont a vasfüggöny mögött egyre rosszabb. Dehát akkor miért a tárgyalások, miért az Egyház helyzetének szemérmes elhallgatása? Miért nem esik szó többé a «hallgatás egyházáról»?

Alessandrini, az Oservatore Romano főszerkesztője cáfolta, hogy Raffalt könyve a Vatikán igazi szándékait tükrözné vissza. A tények viszont mást mondanak. Kinek van most igaza, melyik az utópia, Raffalt könyve, vagy a Vatikán «igaz szándékai»?

Mi, hívő emberek engedelmisséggel tartozunk az Egyháznak hit és erkölcs dolgá-

ban. Bizalmatlanul és kritikus szemmel kell viszont néznünk a nagyon is kétes értékű és kimenetelű politikai manővereit, melyekben egyedül diplomatái ügyességére és tárgyalóképeségére épít, nem pedig Isten bölcs hatalmára és gondviselő szeretetére.

MEGYESI ANDRÁS

GONDOLATOK EGY MAGYAR SZENTMISÉHEZ ESSENENBEN,

egyben köszönetmondás

«Mindannyian egy test tagjai vagyunk Krisztusban.» Minél jobban Krisztusban vagyunk, annál inkább összeforruunk egy testté és minél jobban összeolvadunk, annál tökéletesebben alkotjuk Krisztus titokzatos testét, az Egyházat.

Ezt az összeolvadást, a hasonlósá válast jobban megkönnyíti, mint a különbségek hangsúlyozása.

Természetesen meg van minden tagnak saját, a másétól különböző funkciója, amelyet végrehajt. Van azonban olyan tag, aki ennél is többet tesz a krisztusi szeretet vérkeringésének működéséért, tudniillik magáévá teszi a többi sejt szellemi életének bázisát, a nyelvet, hogy annál akadálytalanabban szolgálja az áramlást a Szent Szívtől a legtávolabbi sejtig.

Kedves Főtisztelendő úr, amikor Ön eljött közénk jan. 27-én, hogy német létére a mi szép anyanyelvünkön, sőt kedves költőnk, Babitsot idézve szóljon hozzánk, akkor megvalósította azt, amiről az Evangélium is szólt. Tettel bizonyította a test egységének szükségességét, nemcsak az egyik, hanem a másik irányban is. Tudniillik azt, hogy ránk mint magyar katolikusokra is szükség van, mert így tudjuk legjobban betölteni hivatásunkat.

Amikor megszólalt anyanyelvünkön és amikor kiosztotta az Oltáriszentséget, az Egyház egészséges szeretet-vérkeringésének áldását éreztük. Tettét úgy átjárta Krisztus megváltó gondolata, a Szentlélektől kapott segítség által, mint ahogy szívből jövő, bátorító magyar szavai átjárták szívünket és egybe forrasztott ezen a napon igaz lelkesedéssel.

Sok hála és köszönet ezért az ajándékért. (Sy.)

SENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT

1974 ápr. 22-től máj. 8-ig.

Francia és német nyelvű vezetés.

Magyar tolmács, magyar szentmisék.

Kérésre részletes tájékoztatást küld francia vagy német nyelven:

Heiliges Land

Franziskaner

50, Av. General Guisan,

CH - 1700 Freiburg, Schweiz.

A magyar kísérők: Cserháti Ferenc, Postfach 2110, CH - 3001 Bern; és Albert Nádor D - 33 Braunschweig, Zuckerbergweg 25.

Slachta Margit

1884 – 1974

Az Úr megjelenésének ünnepén, Epifania napján, 1974 január 6-án délután Margit testvér visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Buffalóban, New York államban, ahol életének utolsó negyedét töltötte, s csak egy napot töltött a kórházban (a Szent Ferenc kórházban), csendesedett el lélegzése, mialatt testvérei körülötte állva halkán énekeltek: «Tűznek Lelke jöjj közünk, égi fényvel szállj le ránk; mindenünk Tied legyen, tölts el égi tiszta Láng: Jöjj, ó jöjj, úgy vár szívünk, úgy sóhajt és úgy eped. Tűznek Lelke zsomjazunk, adj nekünk élő tüzet, ...»

Magas kora ellenére — szeptemberben betöltötte 89. évét, — minden erejével azon volt, hogy a közös szentmiséken, konferenciákon és a napirend betartásában résztvegyen. Az utolsó hetekben csak a későbbi órákban tudott felkelni, s a kápolnába lemenni, hogy a Canisius College jezsuita atyái szívességével naponta megáldozzék. Január 4-én, a hónap első péntekén, annyira gyenge lett, hogy a Katedrális adminisztrátora, Msgr. Garvey, eljött, feladta neki a betegek szentségét, s Margit testvér utoljára vette magához a legmértéságosabb Oltáriszentséget, mint Viaticumot. Pápai áldásban is részesült. Másnap, szombaton, orvosa bevitette mentőkkel a kórházba. Agyvérzés miatt állapota menthetetlen volt. Egy órával halála előtt még meglátogatta ott Derecskei János jezsuita atya, az anyaház hűséges miséző papja, aki hosszan imádkozott Margit testvér lelkéért.

Az Anyaházban volt felravatalozva. Szép volt a ravatalon. Tiszta homloka, elsimult, finom arca egészen megfiatalodott. Szent hitünk nagy ígérését, az örök boldogság közelségét lehetett érezni mellette. Sokan jöttek imádkozni, Benincasa segédpüspökkel az élen, papok, kedvesnővérek, világiak. Rev. Carr jezsuita atya két nagy osztályát is elhozta a Canisius High School-ból, akiknek felolvasta a Margit testvérről szóló újságcikket, s beszélt nekik arról, hogy gazdag élet után milyen szép a halál. Több szentmisét mutattak be a helyszínen. A testvérek éjjel ravatali imaszolgálatot tartottak mellette. Alice testvérral az élen, aki hűséges gondozója volt: egyetlen élő testvére.

A temetés napján, január 9-én, McLaughlin Bernát segédpüspök vezetésével harmincketten mutatták be a koncelebrált szentmisét, a Szent József katedrálisban. A Tanácsadó Testület (Lay Advisory Board) hat férfitagja vitte a koporsót. A Holy Cross lackawannai temetőben Amico Richard atya és magyar részről Derecskei János SJ. imádkoztak a sírnál. Lehotay Attila a Magyar Szabadságharcos Szövetség nevében búcsúztatta, mint a nemzet nagy halottját.

Aki csak tudott a testvérek közül, mind «hazajött» a temetésre, Syracuse, N. Y.-ből, Akron, Ohio-ból, Miamiból... A Szociális Testvérek Federációjából nagy csoport testvér jött át Kanadából, hárman Kaliforniából. A Szociális Missziótársulat nevében Irma nővér küldött kékszalagos virágcsokrot New Yorkból. Sok szentmise bemutatását ígérték. Mindszenty József bíboros január 8-án mutatott be szentmisét érte.

Hogy a jó Isten éppen Epifania ünnepén szólította magához Margit testvért, annak szép, szimbólikus jelentősége van. Amikor az első világháború után Margit testvér megalakította a Keresztény Női Táborát, a huszas évek elejétől kezdve, minden január hatodikán ünnepi gyűlést tartottak. Szerény keretek közt, de Amerikában is folytatódottak a bensőséges január hatodikai ünnepségek, minden esztendőben, állandó folytonossággal. Margit testvér rámutatott a napkeleti csillag jelentőségére, mely a három bölcs királyt az Istenemberhez vezette. S mint ahogyan a bölcsök követték a csillagot, és hittek, úgy kell hinnünk nekünk is Isten-adta küldetésünkben: azon dolgozni, hogy az Úristen törvényei valósuljanak meg az emberi törvényhozásban és a társadalmi életben is. Margit testvér, a magyar Parlament első nő-képviselője, tett ilyen kijelentést: «Nem vagyok én politikus, hanem a tízparancsolatot akarom érvényesíteni a közéletben.» (Ezt akkor mondta, amikor kizárták a Parlamentből.)

Slachta Margit 1884 szeptember 18-án született Kassán. Iskoláit ott végezte, s tanítónői oklevelet szerzett. Azután Kaloocsán az Iskolanővérek polgári iskolai tanárképző intézetében nyert oklevelet mint modern nyelvek és irodalom tanára. Rövid ideig Győrött, majd Budapesten tanított. Itt találkozott Korányi Saroltával, aki felhívta figyelmét a munkásnők szociális problémáira, megismertette vele a katolikus munkásnő-mozgalmat, s egy Berlinben tartott munkásnő-szervező tanfolyamra elküldte a tehetséges, fiatal tanárnőt (1906-ban). Margit testvér első nagy nyilvános beszéde azokban az években a Katolikus Nagygyűlésen arról szólt, hogy a dohánygyári munkásnőknek legalább kéthetes fizetési szabadságot kell adni. A későbbi években is mindig vissza-visszatért a munkások problémáira, s azok megoldására.

Amikor Farkas Edith főnöknő 1908-ban megalakította a Szociális Missziótársulatot, Margit testvér annak egyik legelső tagja lett. Fáradság nélkül dolgozott a szociális munka sokféle vonalán. Folyóiratot adott ki, hogy felhívja a figyelmet a szociális bajokra, s a megoldás lehetőségeire. A nagyközönség elé állította a Krisztus szeretetére és igazságosságára épült társadalmi rend eszményét. Gyakorlati munkája közben egyre inkább látta, hogy a bajok karitatív orvoslása nem elegendő: a törvényhozás eszközeire van szükség,

ha valóban eredményt akarunk elérni. Ezért szállt síkra a nők általános szavazati jogáért.

Amikor mint első nő a magyar parlament tagja lett, 1920-ban, első kezdeményezése egy lelkigyakorlat volt, melyet a képviselők részére Pannonhalmán szervezett. Két éven át tartó parlamenti működése alatt mindig a gyermek, a nő és a családvédelem érdekében szólt fel. Beszédeit és magatartását kristálytisztá elvek irányították, melyekhez mindig hű maradt. Huszonnégy felszólalásának tárgyai voltak: a munkásnők egészségvédelme; iskolareform; hadifoglyok érdekei; veteránok és hadiözvegyek érdekvédelme; női cellafelügyelők a női foglyok zárkái-nál; intézkedés árdragítás és élelmiszerárusok mérleg-csalásai ellen; földreform ügyében; lakásépítés érdekében; a detronizáció ügyében: («Adják vissza az édesanyának gyermekeit!» — kérte a száműzött királyi család egyesítését gyermekekkel); az alkoholizmus ellen; szociális munka megszervezése érdekében (Iskolanővéri Intézmény); s a nők politikai egyenjogúsítása érdekében.

Felszólalásainak eredményei: a katolikus tanulók vasárnapi szentmisén való részvétele iskolai ellenőrzés alá került; az iskolaszék tagjaivá nők is beválaszthatók; a földreformban a hadiözvegyek is részesülhetnek; legalább egyes dohánygyárakban bevezették a munkásnők évi kéthetes fizetési szabadságát; a lóverseny-adót fél százalékkal emelték, s Budapest szegényeinek segítésére juttatták; a luxuslakásokra magasabb adót róttak, s a jövedelemből kislakásokat építettek a vagyon-lakók számára; az Iskolanővéri Intézmény első tizenöt tagjának beállítása a szociális munkába (az iskolai szociális munkásoknak ez a csoportja később nagy méretűre megnövekedett).

Mint Budapest városának bizottsági tagja, ugyanilyen odaadással dolgozott a főváros szegényei, családjai, gyermekei érdekében.

Az 1920-as évek elején a Szociális Missziótársulat lényeges Szabályzat-változtatást eszközölt. A volt tihanyi apát, a Missziótársulat kezdetétől annak lelkiigazgatója, 1928-ban ezeket írta:

«Bizonyára jóhiszemű és bölcs férfiak hatására legközelebb Szent Benedek szellemétől történt elhajlás. Majd magán az eredeti eszmén történt nem lényegtelen változás, amelyet röviden így jellemezhetni: hogy akik eredet szerint inkább világi nők egyesülete akartak lenni, most inkább szerzetesnők lettek volna. Azokat a tagokat, akik e válságos pillanatban az eredeti irányhoz ragaszkodtak, a Társulat elküldte. Ezek, hogy hivatásuk útján megmaradhassanak, megalakították a Szociális Testvérek Társaságát.» (Dr. Mázy Engelbert, tihanyi apát.)

Ennek a kb. 35 nővérből és jelöltből álló csoportnak egy új Társaságba való szervezése Margit testvér feladata lett.

NATÁLIA TESTVÉR

Találkoztam Bagaméri Andrissal

Almomban szülővárosomban jártam s a csendes Iskola-utca gazdaháza mentén ballagva majdnem nekiütköztem Bagaméri Andrissal, hatvanöt év előtti elemista osztálytársamnak, aki éppen akkor lépett ki háza kiskapuján.

A sok év utáni viszontlátás örömeivel üdvözöltük egymást, de Andris, paraszti sorban megöregedett régi hű cimborám nem tegezett vissza. Erre megkérdeztem:

Miért magázol, Andris? Elfelelted, hogy egy padban ültünk az iskolában és testilelki jóbarátok voltunk? Talán azért nem tegezel, mert én «úr» lettem, Te pedig maradtál paraszti sorban, a magad földjén és a magad házában? Hát mondd, Andris, ha már erről van szó, melyikünk volt valóban úr? Úr a saját földbirtokán és szép tanyáján!

Téged Apád ott, a magatok földjén beletanított a földművelés ezernyi rejtett titkába, amit ő nagyapádtól, az meg dédapádtól tanult meg, nemzedékek bölcs tapasztalataival és kemény munkával. Apád néhány holddal még gyarapította is a kis családi földbirtokot, amelynek Te lettél egyedüli örököse és hozzáragasztottál még egy-két holdat. A földdel együtt egy életre szóló kötelességet is örököltél: kézben kellett tartanod a birtokot, vállalnod kellett az ezzel járó tengernyi nehéz munkát, hogy becsülettel átadhass majd mindent fiadnak, ha Te kidőlsz a sorból.

Te mindezt vállaltad és teljesítetted is, paraszt-őseidtől örökölt felelősségérzettel és kötelességtudással, mert magyar szíved azt diktálta, hogy azé a haza, akié a föld.

Ezért nem is végeztél magasabb iskolát, bár lett volna miből. De amire neked szükséged volt, arra úgysem tanított volna meg az iskola. Azt csak a magad földjén, a magad birtokán, apádtól és anyádtól tanulhattad meg. Jól meg is tanultad, szépen kezelt birtokoddal megbecsült tagja lettél a makói kisgazdatársadalomnak és magyar hazánknak.

És úr voltál, Andris! Igazi úr a magad harmincegynéhány holdján. Feleséged pedig, tiedhez hasonló kisgazda-család leánya, takarékos és erőskezű gazda-feleség, gondos nevelője volt fiatoknak és lányotoknak. Nem parancsolt nektek senki sem, nem volt hivatalfőnököd és hivatalos időd, magad irányítottad az életedet. A csizmát és zekét nem cserélted át cipőre, pantallóra és nyakkendőre «úri» ruhára. Vesd el hát magadtól, mint «csúf rontás»-t, azt a ki nem irtott respektus-maradványt az «urak» iránt, amely mint jobbágy-őseidtől örökölt késői emlékfoslány, még mindig pislákol benned s amely miatt nem viszonoztad a tegezést. És ne mondd erre azt, hogy, hát mégis, Te gazda maradtál, én meg «úr» lettem...

Ide hallgass, Andris, megmondom én neked, mit jelent egy nadrágos ember «úri» mivolta. Ott kezdődik, hogy egy kisiparos vagy kishivatalnok fia, valamilyen magasabb iskolai bizonyítvánnyal a zsebében,

megpályázott és megkapott egy szerény állami, városi vagy egyéb állást egy számára addig ismeretlen városban, melyhez őt az égvilágon semmi sem kötötte. Letelepedett és próbált megélni szűkös kezdőfizetéséből úgy, ahogy tudott. Talajtalannul, «jöttment»-ként élt, társasága is hasonlóan talajtalan sorstársaiból került ki. Nősülése sem változtatott a helyzetén, mert felesége is ugyanabból a rétegből került ki. «Úrilány»-nak kellett lennie a krajcáros gondok mellett is, a falusi élet lenézésével és folytonos napi gondok mellett is az «úri» mivolthoz való görcsös ragaszkodással.

Mit csinál az ilyen nadrágos ember, ha fia születik? Iskoláztatja, mert egyebet nem adhat neki. Nincs földbirtoka vagy más vagyona, amit fia örökölhetne, de a fiú apja foglalkozását sem folytathatná megfelelő iskolai végzettség nélkül. Elvégzi hát a fiú a középiskolát, azután a nagy kinnal megszerzett érettségi bizonyítvánnyal a zsebében, protekciók megmozgatásával talán sikerül bejutnia valami kis állásba. Abban éli a beamter-életet, felfelé hétrét görnyedező alázatossággal, lefelé hivatali basáskodással...

Ha magasabbra akar emelkedni, akkor tovább tanul, egyetemre megy, többnyire nyomorogva, amíg megszerzi diplomáját. Ugyanakkor ti, kisgazda-fiúk, már a magatok független életét élitek a magatok földjén, sőt talán már menyecskét is hoztok a házhoz. A magamfajta diplomás ember üres zsebbel, családi és rokoni támogatás nélkül indul el életútjára. Egyedül csak szaktudása nyitja meg előtte a megélhetés kapuját. És ez a kapu nem nyílik ki könnyen!

Veled egykorú volt osztálytársad az egyetem után talán meg tudja vetni valahol a lábát. Talán egy kis vagyont is szerez a munkájával, saját házában lakik és szülőföldet vesz a város határában. De akkor is érzi, hogy gyökértelen, nem a talaj mélyéből nőtt ki, mint te, Andris és a te makói őseid évszázadok óta.

Minket felszínen úszó diplomásokat csak az állásunk vagy foglalkozásunk köt ahhoz a helyhez, ahol élünk. Nem fűz bennünket ezer szál ottani rokonokhoz, komákhoz, tanyaszomszédokhoz, mint téged. Jött-mentek vagyunk és maradunk egész életünkre.

Hát ilyen «urak» vagyunk mi a valóságban, vasalt pantallónkban, selyemnyakkendőnkkel és tájszólást-vesztett, színtelenné vált, zamat-nélküli elpestiesített magyar beszédünkkel.

Mindez már a múlttá. A mai komor időkben, életünknek immár hetvenes éveiben egyformán megnehezült a sorsunk, Andris. Téged otthon belekényszerítettek a kolhozba, engem külföldre üzött a vörös terror. De neked egy fokkal most is könnyebb a sorsod: otthon vagy a családi házában, együtt élsz rokonaidal, barátaidal, szomszédaidal, akikkel közösek a

gondjaitok s akikkel tartani tudjátok egymásban a lelket a jobb idők eljöttéig.

Nekünk itt, idegenben, vagy szebben hangzó új hazánkban nincs otthonunk, csak lakásunk, mely nem igazi otthon, bármilyen kényelmes és szépen berendezett is. Nincsenek barátaink, csak ismerőseink, valójában senkink sincs, akivel örömminket-bánatunkat megoszthatnánk. Talajtalanok vagyunk itt is, még fokozottabban, mint magyar hazánkban volunk, amelyhez örökre odakapcsolt bennünket szülőföldünk szeretete és a közös magyar sors.

Nem folytathattam Andrissal szóló monológomat, mert felriasztott álmomból az utcán felharsanó autóberregés. Öreg barátom szikár alakja szertefoszlott s az ablakon kitekintve, a makói parasztházak helyett Bécs kopott bérkaszáryái meredeztek a téli reggelbe.

BÍRÓ BÉLA

IMÁDKOZÓ MAGYAROK

A Szűzanya szavaiból, melyeket Fatimában az emberiséghez intézett, világosan kiderül, hogy a második világháborút sok millió halottjával, könnyeivel és nyomorával elkerülhettük volna, ha hallgattunk volna szavaira. Felmerül kérdés, mennyire teljesítjük most, talán a 24. órában a Szűzanya kéréseit a hit, a béke és a szabadság érdekében?

Ha a Szűzanya nehéz, talán komplikált és alig teljesíthető követelményeket szabott volna az embeiségnek, melyek kivitelezése éppen a nagy célokhoz arányban álló megerőltetést jelentené, még akkor is meg kellene tennünk, ha nem akarunk elveszni.

Bölcs menyeei Anyánk egyszerű, könnyű és szép eszközt adott a nagy cél elérésére: a rózsafüzert. Olyan egyszerű és hatásos eszköz a gonosz ellen, mint Dávid kezében a parittyá.

Ragadjuk meg mind a két kezünkkel! A rózsafüzér az egyszerű laikus ember breviáriuma. Imádkozása közben elmélkedünk Urunk életéről, szenvedéseiről, haláláról, feltámadásáról és dicsőségéről. Utánozzuk, amit a titkok magukban foglalnak, hogy elnyerjük, amit ígérnek: a feltámadást és az örök életet!

AZ IMAMOZGALOM HIREI

A mozgalom szervező tagjai felkeresték Mindszenty bíboros urat, hogy tanácsait és áldását kérjék működésükre. Főpásztorunk helyesli munkánkat és célkitűzéseinket. Sokat vár e mozgalomtól. Szeretné, ha az osztrák Rózsafüzér Keresztshadjárat a világbékéért szept. 8- és 9-én rendezett engesztelő ünnepélyéhez hasonlóan magyarok is rendeznének egy ilyen jól látogatott rózsafüzér engesztelő ünnepélyt.

Egy külön imaszándékra hívta fel figyelmünket. Imádkozunk a külföldi magyarság papi utánpótlásáért.

Felhívjuk a mozgalom tagjait, sőt minden magyar hívőt, hogy Primás Urunk fenti kívánságát foglalják imáikba.

HIRDETÉSEK

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás füstölt szárazkolbász	DM 14.—
1 kg paprikás frisskolbász	" 12.—
1 kg véreshurka	" 7.20
1 kg májashurka	" 7.20
1 kg vastag szalonna	" 8.—
1 kg paprikás tokaszalonna	" 8.—
1 kg disznósajt	" 9.60
1 kg füstölt sonka	" 18.—

Minden csütörtökön friss tepertő.

Utánvétellel és csak belföldre szállítunk, 5 kg-on felüli rendelésnél portómentesen.

Taubel Mihály hentesmester

6710 Frankenthal /Pí.

Peter-Rosegger-Str. 3.

Tel. (06233) 92 58

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar) Németországban tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít. (Tel. 02101/541317)

D - 404 Neuss, Daimlerstr. 249.

HENTESÁRU MAGYAR MÓDRA KÉSZULT

Rendeljen és fogyasszon!

1 kg Paprikás füstölt kolbász	DM 12.—
1 kg Szárazkolbász, gyulai módra	" 15.—
1 kg Májashurk	" 8.50
1 kg Disznósajt	" 8.—
1 kg Magyar szalámi	" 20.—
1 kg Fehér füstölt szalonna, 4-6 cm vastag	" 8.—
1 kg Paprikás tokaszalonna	" 8.—
1 kg Schwarzwälder sonka	" 18.—
1 kg Schwarzwälder szalonna	" 15.—

5 kg-on felüli rendelésnél portómentes.

Viktor Pál

D - 7063 Welzheim

Johann Sebastian Bach Strasse 19.

Telefon: (07182) 67 - 36.

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan készíték, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvényszéki hivatalos fordító és tolmács.

D - 799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.

ÖTVENHÁROM ÉVES ASSZONY

megismerkedne azzal a korrekt férfivel, aki egy őszinte, házias, meghitt otthonnyújtó élettársat keres. Választ «Egymásért» jelígre kér az

Életünk Gazdasági Bizottságához,

7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

KORREKT, BECSULETES MUNKÁSNO

megismerkedne házasság céljából megértő, komoly, káros szenvedélyektől mentes, magányos férfivel. Önállóan dolgozó előnyben! Választ «Őszinteség, boldog otthon» jelígre az

Életünk Gazdasági Bizottságához,

7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

GRÁCIAK, FIGYELEM!

Olyan személyeket keresünk, akiknek édesanyjuk Pethő leány volt. Magyarországról, Grécéről kerültek Grácba. Ha valaki tud róla, értesítsék, örökösödési ügyben. A válaszokat «Örökösödés» jelígre kérjük az

Életünk Gazdasági Bizottságához,

7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

ÉRTELMISÉGI FÉRFI MEGISMERKEDNE

molettebb 28-35 év közötti hölgygel, lehetőleg erdélyi vagy nemesi származásával. Házasság lehetséges. Fényképeket kérek. Franciaországi, vagy környéki legyen! «Találkozunk» jelígre kér választ az

Életünk Gazdasági Bizottságához,

7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

CSINOS, 52 ÉVES, GYERMEKTELEN

tisztai hadiözvegy keres ismeretséget házasság céljából, 50-60 év közötti intelligens férfivel, Nyugat-Európa bármely országában. Választ «Szebb jövő» jelígre kér az

Életünk Gazdasági Bizottságához,

7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

10.000.— NETTO MONATLICH.

Versicherung und Lohnsteuer bezalt. Zeichnerische und Konstruktionsarbeiten. Raum Linz, Österreich. Dipl. Ing. Jindrich Matatko, Postfach 27, 4023 Linz, Österreich.

SZERSZÁMKÉSZÍTŐK, GÉPJAVÍTÓ-LAKATOSOK, ESZTERGÁLYOSOK

magyar környezetben állandó munkát és lakást kaphatnak.

RAHN KG. 415 Krefeld, Nassauer Ring 8. (BRD)

MÁRCIUS 15. UNNEPE BRUXELLESBEN

Mint lapunk februári számában jeleztük, a «Magyar Ház» és a bruxellesi magyar Protestáns egyházak együttesen rendezik meg a nemzeti ünnepet.

Az ünnepély helye: Rue Brilamont 11 (Jezsuiták intézete), Porte de Schaerbeek.

Az ünnepély időpontja: 1974 márc. 17-én este 18 óra.

A rendezőség szeretettel várja a Benelux és szomszéd államokban élő valamennyi honfitársunkat, barátaikkal együtt. Kívánatos, hogy a nagy nemzeti ünnepünkön minél nagyobb számban jelenjünk meg. A történelmi események méltatása mellett, a belgiumi magyarság tagjai operáénekekkel,

zongora- és hegedűjátékkal, szavalatokkal, énekarral és táncsoporttal működnek közre. A rendező bizottság kéri a résztvevőket, hogy 17 h 50-ig foglalják el helyüket és hogy, akinek módjában van — különösen a hölgyek — magyar ruhában jelenjenek meg. Belépődíj nincs. A szünetben büfé.

KÉRJUK A MAGYAR HÍVEKET,

hogy kapcsolódjanak be Svájcban a Fastenopfer és Németországban a «Böjti kenyér» akcióba. Nagyböjti önfegyelmezésük eredményeként a szegények javára megtakarított pénzüket lehetőleg a magyar plébánosokon keresztül jutassák el a svájci központba.

A böjti fegyelem a Szentatya rendelkezése értelmében a következő: Az év minden péntekje bűnbánati nap Krisztus Urunk halálának emlékeztetőre. A bűnbánat cselekedetei: imádság, alamizsna, önmegtagadás és böjt.

Szigorú böjt (21-60. éves korig) csak az évnek két napján van: Hamvazószerdán és Nagypénteken. (Ekkor nem eszünk húst és egyszer lakhatunk csak jól. Két ízben még fogyaszthatunk némi ételt.) A többi böjti nap megszűnt.

A húsvéti szentáldozás ideje Hamvazószerdától Szentháromság vasárnapjáig, azaz a pünkösdi utáni első vasárnapig bezárólag tart.

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot a területükön élő híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-ől

10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő más valuta, az illetékes magyar lelkészeknek fizessük be.

Csak onnan forduljunk közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valami oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz;

Címe:

Életünk (Unser Leben)

Frongartenstr. 15.

9000 St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúltra is

10.— svájci frank; ha azonban

légipostával kéri valaki a lapot,

20.— svájci frank, vagy annak

megfelelő más valuta.

A magyar katolikusok helyzete Svédországban

P. Gyurás István, aki Solymár János stockholmi lelkészt helyettesíti, körlevélben tájékoztatta híveit arról, hogyan alakult át ott a Magyar Katolikus Lelkészség «Magyar Katolikus Misszió»-vá. A körlevelet abból az alkalomból adta ki, hogy egyházközségi tanács megválasztására szólítja fel a híveket. Az élénk és lendületes körlevél teljes szövegét közreadjuk, hogy betekintést nyerjünk a svédországi katolikusok életébe s mutatis mutandis példájukat másutt is kövessük.

Magyar Katolikus Testvérem!

Mint P. Solymár helyettese kötelességemnek tartom Önt soraimmal felkeresni egy ügyben, amely meggyőződésem szerint mindannyiunk közös ügye.

Bizonyára Ön is tudja, hogy Svédország katolikusainak száma az ország lakóinak a számához viszonyítva nem éri el az 1 %-ot sem. A katolikus Egyház helyzetét ezen felül még az is súlyosbítja, hogy a svéd katolikusok számszerint a bevándorolt katolikusokkal szemben jelentős kisebbségben vannak, egymással nyelvi, mentalitásbeli stb. különbségek miatt gyenge és felületes kapcsolatban állnak, jóllehet az adott helyzet és a katolikus Egyház itteni missziós feadata mélyebb belső egységet követelne meg. A kívánt egység hiányt szenved, mert itt alapvető emberi jogok (anyanyelv, nemzeti kultúra, hagyományok és azok ápolása) és egyetemes Egyházi érdekek állnak szemben egymással.

A stockholmi Püspökség korábban úgy döntött, hogy az itteni katolikus misszió érdekében svéd plébániákon kívül más nemzetiségi plébániák létesítéséhez nem járul hozzá, de ugyanakkor a különböző bevándorolt katolikus nemzetiségi csoportok lelkigondozása céljából saját anyanyelvű lelkipásztorokat hív meg, akik mint «egyházmegyei káplánok» — szemben a «plébániái káplánokkal» — kapnak megbízatást munkájukhoz. A nemzetiségi csoport, amelynek lelkigondozásával meg lettek bízva, egyháziilag nem rendelkezik jogi státussal. Ténylegesen a különböző városokban kisebb-nagyobb vallási csoportok, «lelkészségek» jöttek létre, amelyek félreértésekre adhattak okot.

Ezzel a problémával, amely több országot is közvetlenül érint, a felelős egyházi vezetők már évek óta behatóan foglalkoznak. Többek között ezt a problémát elemezte az 1969 augusztus 22-én megjelent «Pastoralis migratorum cura» kezdetű pápai intractio, amely a skandináviai püspökségeknek lehetőséget adott az itt élő kisebbségi katolikus közösségek jogi helyzetének felülvizsgálására, illetve az eddig megoldatlan probléma megoldására. Ebből a célból a három skandináviai püspökség (Dánia, Norvégia, Svédország) 1971-ben egy bizottságot hívott életre, amely 1973 jan. 22-től 23-ig tartott konferenciáján a következő eredményre jutott: minden bevándorolt katolikus továbbra is tagja marad a helyi, svéd-katolikus plébániának,

ugyanakkor a nemzetiségi lelkipásztor körül létrejött vallási ill. egyházi közösséget mint nemzetiségi missziót egyháziilag is elismeri. Számunkra ez gyakorlatilag annyit jelent, hogy a «Magyar Katolikus Lelkészség», amelynek eddig egyházi jogi helyzete tisztázatlan volt, «Magyar Katolikus Misszió» néven egyházi személyként elismerést nyer.

Nyomatékosan hangsúlyozni szeretném, hogy itt nem pusztán névváltozásról van szó, hanem a «Misszió» elnevezés lényeges változást is jelent, mivel a név magába foglalja a stockholmi magyar katolikus közösség kettős feladatát, t. i. a magyar katolikus vallási kultúra és hagyományok ápolását s egyúttal annak lehetőségek és adottságok szerinti integrálását a svéd katolikus életbe. Ennek alapfeltétele az eleven dialógus keresése.

A dolog természetéből adódik már, hogy ezt a feladatot a lelkipásztor egyedül nem tudja megoldani. Ez az egész katolikus közösség feladata, azoké is, akik már megtalálták helyüket a svéd társadalmi és egyházi életben. Együttműködésre tehát alapvetően szükség van.

P. Schmidt püspöki helynök úrral folytatott tárgyalásaim, valamint P. Solymárral történt levélváltásaim arra az elhatározásra vezettek, hogy a fent említett kettős feladat eredményesebb megoldása ill. a «Magyar Katolikus Misszió» belső struktúrája kiépítésének a céljából egy világiakból álló tanácsadó testületet, «Missziós Tanácsot», tehát egy a mindenkori stockholmi magyar lelkésszel szorosan együttműködő munkaközösséget hívunk életre, amelynek a Misszió belül ugyanazon kötelességei és jogai lesznek mint egy egyházközségi tanácsnak. (A tanács működési szabályzata kidolgozás alatt áll.)

A «Magyar Katolikus Misszió» illetve «Missziós Tanács» létrejötte kizárólag vallási és egyházi ügy, ennél fogva egy katolikus társadalmi célokat követő egyesület létét nemcsak nem zárja ki, hanem szükségességét nyomatékosan is aláhúzza.

Az egyházközségi és missziós tanácsok létrejötte, mint ismeretes, szorosan összefügg a II. Vatikáni Zsinaton kikristályosodott új Egyház-képpel, amely szerint az Egyház, papság és hívek közösen — és nem egymástól elválasztva — alkotják az «Isten népét». A hívek közös papsága és a szolgáló papság — vagyis a hierarchikus papság — különböznek bár lényegük szerint és közöttük nem csupán fokozati különbség áll fenn. Mindkettő azonban **egymásra van utalva**: úgy az egyik mint a másik részesül ugyanis a maga módján Krisztus papságában. A hierarchikus papság ugyanis kialakítja és vezeti szent hatalma által, amelynek birtokában van, a papi népet; Krisztus személyében megújítja az eucharisztikus áldozatot és azt az egész nép nevében Istennek bemutatja; a hívek ezzel szemben együttműködnek királyi papságuk erejénél fogva az Eucharisztia bemutatásában és gyakorolják pap-

ságukat a szentségek vétele, imádság és hálaadás által, valamint azáltal, hogy életükkel tanúbizonyságot tesznek önmegtagadó és tevékeny szeretetükről.» (Egyházi szöveg zsinati konstitutio, 10. pont). A Magyar Katolikus Misszió és annak világiakból álló tanácsa szempontjából ez annyit jelent, hogy a mindenkori lelkész és a vele kapcsolatban álló hívek közösen egy közösséget alkotnak.

Mindezek szem előtt tartásával kérem Önt (és Családja minden 16 éven felüli tagját), hogy a választóív és a tájékoztató tanulmányozása után közölje jelöltjeinek nevét, akik az Ön legjobb tudása és lelkiismerete szerint alkalmasak a Magyar Katolikus Misszió Tanácsában való aktív együttműködésre.

Katolikus köszöntéssel:

Stockholm, 1974 január 23-án

P. GYURÁS ISTVÁN SJ
stockholmi helyettesítő lelkész

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,

azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül

P. Szőke János címén beküldeni:

D. Stuttgart 1, Werastr. 63.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,
9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.
(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés 1 évre: 10.— svájci frank,

Egyes szám ára: 0.80 svájci frank,
vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische
Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,
Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto. Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei
Sparkassa der Administration St.Gallen.
Bezugspreis jährlich: 10.— Sfr.